

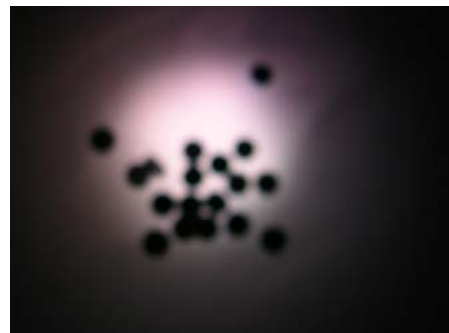
KRISTENT Perspektiv

9. ÅRG. NR. 4, 2006

De ikke egnede

Gravide tilbydes stadig mere avancerede test af deres foster for forskellige arvelige sygdomme. Jo flere screeninger, jo flere sorteres fra som uønskede, uegnede. Læs femte artikel om genteknologi.

Side 4

Foranderlige tider: 2006

Året har været turbulent med Muhammed-tegninger, krig i Libanon og Irak og i kirken er der tegn på at guds frygten mangler. Læs refleksioner ved årsskiftet.

Side 18

OGSÅ I BLADET...

Klassisk julefilm

Det er Herligt at Leve fra 1946 er Frank Capras mesterværk. Om englen på 2. klasse, der sendes ned for at hjælpe en mand med bristede drømme.

Film om 11. sep.

Vi anmelder to film om terrorangrebet mod USA 11. september 2001.

Side 3 + 15

Underet i dag

Artikelserien om tegn og undere slutter med en artikel, der tilbeder og hylder ham, hvis navn er Underfuld.

Side 6

Det Sidste Slag

3. artikel om C. S. Lewis Narnia-bog "Det Sidste Slag.

Side 12

Kristen spiritualitet

Der sættes fokus på den spiritualitet, den fromhed og det gudsliv, som karakteriserer troende i Det Gamle Testamente.

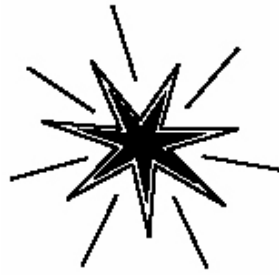
Side 8

Lyset i mørkets land

Af Louis Nielsen

“For se, mørket dækker jorden, mulmet dækker folkene; men over dig bryder Herren frem, hans herlighed viser sig over dig” (Es 60:2; læs v 1-7).

“Ser han mod det høje, eller stirrer han ud over landet, er der nød og mørke, trængsels mørke, i mulmet er han stødt ud.... Dog skal der ikke være mørke for landet, som nu er i trængsel.... Det folk, der vandrer i mørket, skal se et stort lys, lyset skinner for dem, der bor i mørkets land” (Es 8:22-9:1).

Ord som “mørke” og “lys” er almindelige metaforer for jul. Som julen falder i Danmark er de også naturlige, for netop ved julen har den mørke tid nået sit højeste, og lyset begynder at komme tilbage. Til at begynde med langsomt, men inden længe lægger dagen timer til sin længde.

Anderledes er det med det åndelige mørke. Det er ikke årstidsbestemt. På en måde er det der, og er der alligevel ikke, hvis man er kristen. Er man ikke kristen, er man i mørket uden at vide, hvor man er på vej hen, og en dag overladt til mørket, og mørket er det eneste, som er.

Bibelen budskab er, at mørket er overvundet, at dagen er kommet. Vi er “dagens og lysets børn”, “natten er fremrykket, dagen er nær”. Og vi vandrer som ved dag.

I den fysiske verden har vi ingen indflydelse på, om det er dag eller nat. Ved kunstigt lys kan vi naturligvis ophæve natten, men i verden udenfor er det solen og jordens position i forhold til solen, som afgør, om vi har dag eller nat.

På det åndelige plan, hvor Gud møder os, har vi ingen indflydelse på mørket. Her er vi udleveret til Guds nåde, hvis vi skal komme ud af mørket og ind i lyset. Det kræver et nådesindgreb, som kun Gud kan udvirke. I kraft af syndefaldet er vi i mørket, og i kraft af den magt, synden udøver over os, er det et tiltagende mørke. Det mørke udnytter djævelen, som er mørkets magt.

Vores historie kollektivt som individuelt er dyster. For ligesom de landflygtige i Esajas’ profeti famler vi os frem i mørke og bliver mere og mere afsporede og desperate i vort mørke. En ond spiral er begyndt. Vi kan ikke stoppe fordærvet, hadet, myrderi-

erne. Forundret spørger vi: Hvordan kan mennesker dog gøre så onde handlinger? og vi finder alle mulige forklaringer frem, og ingen af dem kan forklare dem. Kun Guds Ord peger på et svar på gåden. Jesus siger, at vi “er djævelens børn og gør, hvad vores fader lyster”, og Paulus siger, at vi har vendt Gud ryggen og lader os lede “af denne verdens tidsalder og af ham, som hersker over luftens rige, den ånd, der stadig virker i ulydighedens børn”.

Mørket er krøbet ind os, har overtaget styret, har fordærvet os og ønsker, at det skal være vores evige skæbne. Det er den alvorlige situation, profetordene fra Esajas minder os om og fastholder os på.

Men så følger der et “dog”. Det er et afgørende ord. For så er det sidste ord ikke sagt. Det er ikke uigenkaldeligt dette med mørket. “Dog skal der ikke være mørke”, siger Gud, Hærskarers Herre.

Men skal mørket vige, og skal der blive lys, så må Gud handle, så må han tale og byde, som han gjorde i begyndelsen, og himlen og jorden blev til. Og her ved tidernes ende har den nåderige og trofaste Gud “befalet, at lys skal skinne frem af mørke”, og Paulus understreger: “han har ladet det skinne i vore hjerter til oplysning og til kundskab om Guds herlighed på Jesu Kristi ansigt” (2 Kor 4:6).

Sådan er Guds ords myndighed, sådan er Helligåndens kraft, og intet mindre må til for at bringe os ud af “mørkets magt” og føre os over i vor Herres Jesu Kristi rige, som også er lysets rige.

I megen kristen forkyndelse af i dag er det ligesom man har glemt, hvad det hele handler om. Kristendom er ikke en veg fornemmelse af Gud, at han kunne være der, det er ikke vores små historier og oplevelser med Gud, det er ikke et sug i maven, et kick, eller en eller anden stjernestund. Det

er Guds handling, Guds suveræne indgriben til vor evige frelse i og gennem Jesus Kristus ved Helligåndens kraft.

Alt afhænger af, at handlingen har fundet sted, at Kristus, Guds Søn, er blevet menneske, at han har levet dette retfærdige liv til Guds ære på jorden, at han er død for vore synders skyld, at han er oprejst fra graven til retfærdighed for os, at han ophøjet ved Guds højre hånd er vor ypperstepræst dér og alles Herre, kongernes konge, at han har sendt Helligånden til os, og at han kommer igen for at underlægge sig alt.

Det er evangeliet, og Bibelen taler ikke i usikre vendinger om det. Gud har befalet, mørket må vige og lyset skinner. Og Guds kirke eksisterer for at være et vidne for lyset, lade sig gennemtrænge af lyset og for at vise alle mennesker, hvor skønt lyset er.

Det er denne frelseshistoriske tolkning af Bibelens fortællinger, som bærer vor forkyndelse, og alene den, som lader os tilbage med et håb om frelse, et håb om en ny himmel og en ny jord, hvor retfærdighed bor. Kun ved den fortælling tør vi tro, at sejren er vundet, og døden må vige, at lyset har sejret over mørket.

Kun med den fortælling som kilde til vor glæde og vor frimodighed og vor fred kan vi møde morgendagen med tillid, kan vi møde døden selv med overbevisning om, at den har fået sit banesår og nu er opslugt i livets sejr, at liv og uforkrænkelighed er bragt for dagen ved evangeliet. Kun ved den fortælling giver det mening at ønske **GLÆDELIG JUL**, men så gør det det også med eftertryk.

O, du hellige, o du salige
julenat med din stille fred!
Verden var i våde,
Kristus kom med nåde.
Fryd dig, ja fryd dig, al kristenhed!

O, du hellige, o du salige
julenat med din stille fred!
Kristus er på jorden
vor forsoner vorden.
Fryd dig, ja fryd dig, al kristenhed!

O, du hellige, o du salige
julenat med din stille fred!
Konge til Guds ære!
Vi dit folk vil være.
Fryd dig, ja fryd dig, al kristenhed!

United 93 var det eneste af de fire kappede fly, der ikke nåede sit mål den 11. september 2001. Den ramte ikke Det Hvide Hus, Capitol Hill eller hvor det nu var på vej hen, fordi nogle modige passagerer overmandede terroristerne - desværre for sent til at kunne redde sig selv.

United 93 følger i stort set real-time de fatale 51 minutter fra start til styrt. Indimellem krydsklippes der til forvirringen i kontroltårnet, hvor flyveledere har svært ved at hitte rede på de kappede fly, og til en militær flybase, hvor man forbereder at sætte jagerfly ind.

Instruktøren Peter Greengrass bruger ingen unødige special effects. Her er intet forsøg på at sætte terrorangrebene ind i en større politisk/religiøs sammenhæng eller forsøge at besvare, hvorfor det skete. Ingen kendte skuespillere til at aflede vor opmærksomhed. Den fortæller "blot" med en skræmmende realisme, hvad der skete. Det er som at se en dokumentarfilm. Den er dybt rystende, fordi man ved, hvad der vil ske. Og den spænding, der bygges op, er næsten ubærlig.

Greengrass holder distancen til terroristerne og passagererne. Vi får stort set intet at vide om deres baggrund. Den starter med terroristernes forberedelser i et hotelværelse. De beder og barberer sig. I flyet er det blot endnu en arbejdsdag for piloter og stewardesser - og endnu en hverdag for passagererne - også ham, der

er "heldig" og i sidste øjeblik bliver lukket om bord.

Flyet forsinkes og letter først kort efter at det første tårn på World Trade Center rammes. Terroristerne overtager kontrollen med flyet, og herefter går det hurtigt op for passagererne, hvilken skæbne der er ved at overgå dem.

De passagerer, der overmandede terroristerne er helte - men filmen tegner intet glansbillede. Her er ligeså meget desperation og overlevelsesvilje som opofrelse. De fleste i flyet overmandes af frygt og tænker kun på én ting: De ringer hjem og fortæller deres kære, at de elsker dem.

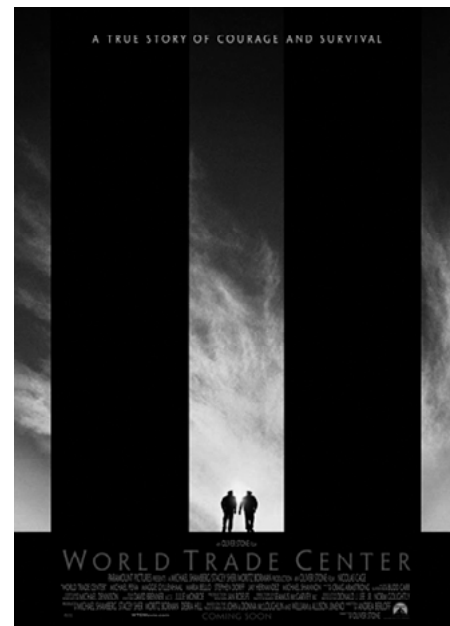
Francis Schaeffer beskrev mennesket som "A Glorious Ruin" - og vi møder begge ting i kabinen. Mennesket i dets overgivelse til ondskaben selv. Og mennesket i en stræben efter at forhindre ondskaben og gøre godt. Der krydsklippes mellem en af terroristernes højtråbende bønner i cockpittet til en flypassagers sidste mumlende fadervor. Det ses kun i et kort glimt, men jeg vælger alligevel at trække det frem.

For mange var 11. september blot en dag som så mange andre. Men det blev deres sidste - det er så vigtigt at betro hver dag og hver nat i Guds hænder. For vi ved aldrig, hvornår Gud kalder os hjem. Ondskaben, synden, døden er virkelig - også selvom vi ofte lever som om, intet af det eksisterede. United 93 tegner et realistisk billede af 11. september. Filmen er vigtig, men også dybt foruroligende.

World Trade Center

Mens det meste lykkes rent filmisk i United 93, så var World Trade Center en skuffelse. I hvert fald for mig. Filmen følger en gruppe politifolk, der går ind i et af tårnene for at hjælpe folk ud. De bliver begravet i ruinerne. Det meste af filmen handler om redningsaktionen for at få dem fri, mens vi også følger de bekymrede familier udenfor.

World Trade Center er mere blockbuster - med Nicholas Cage i hovedrollen og Oliver Stone som instruktør. Filmen ønsker først og fremmest at hædre de brandfolk og politifolk, der gik i døden for at redde folk ud af de brændende

bygninger. Og man må sige, at det lykkes med amerikanske flag, patriotisme og stor patos.

Den skjuler heller ikke, hvor stor en rolle troen på Gud spillede blandt redningsfolkene og deres familier - katolikker, som mange af dem var. Her er krucifikser på væggene og hjerteskrærende bønner og tilmed en nærmest religiøs vision under de kollapsede tårne. Og selv manden, der slutter sig til redningsarbejdet, føler sig kaldet af Gud.

På en måde komplementerer den vel United 93 godt - idet den følger 11. september fra en anden synsvinkel. 11. september vidnede midt i mørket også om fantastisk mod og styrke - og livsbekræftende historier. Dette er en af dem - bygget over virkelige personer. De to politifolk var blandt de første, der gik ind i World Trade Center - og nogle af de sidste, der blev gravet fri. I tre dage lå de i ruinerne og holdt hinanden i live ved at fortælle om, hvor meget de elskede deres hustruer og hvilke håb, de havde for deres børn. Og vi ser, hvordan konerne støtter hinanden.

Det er svært at ødelægge sådan en historie, men Oliver Stone gør det efter min mening. Men måske burde jeg have set World Trade Center før United 93. Måske er det bare min aversion mod Oliver Stone - og Nicholas Cage, når han bliver for sentimental.

Carsten Thomsen

De ikke egnede

Frasortering ved hjælp af gentest

Femte artikel i serien om genteknologiens etiske spørgsmål

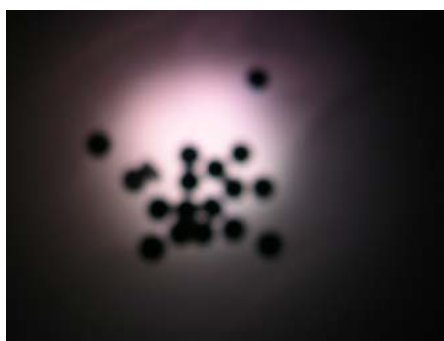
Science fiction filmen *Gattaca* stiller skarpt på en af frugterne ved en ukritisk brug af genteknologien. Et samfund, som er delt op i en underklasse - dem, som er født naturligt (hvilket nu er blevet unaturligt) og overklassen, de genrige mennesker, der med kunstig befrugtning er blevet en slags overmennesker. Hovedpersonen Vincent er født naturligt, og dermed også bestemt til andenrangsborger, eller som de bliver beskrevet "invalide" eller "degenererede".

I sekunderne efter hans fødsel kan lægerne konstatere, at han har en hjertefejl, og at hans forventede levealder vil blive 30,2 år. Ikke underligt bliver forældrene enige om, at deres næste søn skal blive født "naturligt", dvs. med omhyggelig genetisk udvælgelse, og han får lov til at bære faderens navn, Anton. Som lægen i filmen indsmigrende siger til forældrene: "Husk på, at dette stadig er jeres barn - det er blot det bedste af jer".

Det skræmmebillede, som *Gattaca* præsenterer, ligger langt ude i fremtiden, men vi er på vej derhen. I 2003 blev forskerne færdige med at kortlægge det menneskelige genom - et slags landkort over de ca. 30.000 gener, mennesket består af. Med det kort i hånden er rejsen begyndt. Endnu forstår vi ikke nøjagtigt det grove omrids, som gen-atlaset viser, men det bliver hele tiden mere detaljeret.

I Danmark tester man for over 100 arvelige sygdomme - både ved hjælp af kromosomanalyser og DNA-analyser. Og gravide kvinder tilbydes stadig mere avancerede test af deres foster for forskellige arvelige lidelser. Bl.a. ultralydsundersøgelse (nakkefoldskanning),

Af Carsten Thomsen

moderkagebiopsi og fostervandsprøve. Fremtiden lover os endnu mere avancerede screeninger af fostre. En ny metode er under udvikling, hvor man isolerer fosterceller fra moderens blod tidligt i svangerskabet. Derved får man den samme genetiske analyse som ved de andre undersøgelser, der først kan foretages senere. Denne blodprøve kan tages inden grænsen på den 12. uge, så den gravide har ret til fri abort.

Foster-screening synes på overfladen blot at være en harmløs måde at sikre sig, at ens barn har det godt derinde i maven. Men i realiteten er det en subtil måde at få frasorteret handikappede, som samfundet ikke mener giver et værdigt liv. Det har flere alvorlige konsekvenser:

Pres på forældrene

Nogle enkelte læger har allerede rettet anklager mod forældrene til handikappede: En amerikansk advokat siger, at det burde være en kriminel handling at føde et barn med Huntingtons sygdom. Og R. G. Edwards, en af de to britiske pionerer i forskning med kunstig befrugtning, har sagt, at "det er

forældrenes synd, hvis de får et barn, der må bære rundt på byrden af en genetisk sygdom".

Selvom ting som disse sjældent siges højt, så ligger det alligevel underforstået som en anklage mod forældrene: Hvis vores barn har et handicap og vi ikke tog imod tilbudet om screening, så er det jo vores skyld, vi kunne have undgået det, fordi disse test var der som et tilbud.

At læger tilbyder undersøgelse af fosteret tillægger allerede testen en aura af medicinsk respekt og autoritet. At modsætte sig vil måske blive anset for at være uansvarligt og gå imod den lægelige vurdering. Hvornår kommer dagen, da man ikke kan modsætte sig disse undersøgelser - hvor det offentlige frasiger sig at hjælpe forældre med børn, der har Downs syndrom, fordi de ikke ville lade sig undersøge?

Undersøgelser gives, siges det, for at forældrene kan blive oplyst og træffe det bedste valg - men det sætter dem unægteligt i større etiske dilemmaer. Vælger et ægtepar, der på forhånd er imod abort, at lade sig teste, må de også på forhånd ruste sig til eventuelt at træffe nogle hårde valg. Hvad hvis barnet viser sig at lide af et svært handicap, som betyder mange lidelser og et forventet kort liv? Et er at sidde ved tastaturet og skille tingene i sort og hvidt - noget andet er det konkrete valg i pressede livssituationer.

Distancerer sig fra barnet

Lægen John Wyatt skriver i bogen "Matters of Life and Death", at bivirkningen af foster-test er, at mange mødre ikke ønsker at relatere til fostret, før de har fået af vide, at barnet er sundt. En forsvarsmekanisme, så de ikke skal til at abortere

noget, de er begyndt at elske.

- Nogle mødre holder sig tilbage fra at overgive sig indtil sent i graviditeten. De ønsker stadig at have valget at vandre bort fra deres barn, skriver han.

En gravid kvinde bliver i Wyatts bog citeret for følgende:

- Fødselslægen sagde, at det var Downs syndrom. Jeg følte, at jeg var i en tunnel. Det var som en ond drøm. Jeg begyndte at skrike, lige der foran min mand og børnene. Jeg måtte vente to uger på en abort. Barnet sparkede. Jeg troede, at jeg skulle gå fra forstanden.

Pres på lægerne

Flere retssager om "wrongfull death" lægger også pres på lægerne. Måske bliver det virkelighed en dag i Danmark. I staten Ohio fastlog Højesteret i marts i år, at forældrepar kan tildeles erstatning, hvis en læge overser en alvorlig sygdom hos fosteret. En gentest af barnet havde ikke afsløret, at der var noget galt med fosteret, men det var der. Hvis forældrene havde fået denne information, ville de have aborteret fostret. Derfor havde de søgt erstatning for omkostningerne ved at opfostre et handicappet barn.

For nogle år siden fik en multihandikappet pige i Holland erstatning for at være blevet født. Årsagen til erstatningen var, at pigens jordemoder undlod at sende moderen til genetisk rådgivning. Kommer der flere af sådanne sager, vil det øge presset på politikerne til at indføre tvungne gentest af fostre.

Menneskets værdi

Børn med cystisk fibrose, Huntingtons og Downs syndrom er ligeså elsket af Gud og omfavnet af hans kærlighed som alle andre børn. En kristen etik pålægger os at omfavne de udsatte og svage i samfundet - ja, især dem. Teknologien gør det muligt for os at bestemme, hvad for et liv, der er værd at leve - men vi gør det i mange tilfælde uden at vide, hvordan dette barns liv vil blive. Som samfund og nation vil vi af Gud blive krævet til regnskab for, hvordan vi har taget os af den hjælpeløse og syge. Jeg siger ikke, at dette er nemt, men det er en pligt. Det kræver en stor selvopofrelse for en familie at holde sammen og have omsorg for et handicappet barn, for at tage imod barnet, som det nu engang er skabt. Bør

**"Vi skal lade være
at tale om
mennesker, som
vi taler om biler,
men i ligeværdets
navn møde nye
mennesker, som
det, de er: Børn af
den samme Gud"**

samfundet ikke tværtimod støtte forældre, der af Gud har fået dette ansvar.

Som Carsten Overbeck for nogle år siden skrev i Kristeligt Dagblad:

- Vi har fået et kromosom mere i familien end vi havde ventet. Det er ikke vores skyld, men det er blevet vores an-svar. Man elsker ikke sine børn efter, hvor kloge de er, men man er måske mere bekymret.....Vi skal lade være at tale om mennesker, som vi taler om biler, men i ligeværdets navn møde nye mennesker, som det, de er: Børn af den samme Gud med samme ret til at blive modtaget fordomsfrit.

Det bliver et samfund med sunde kroppe men med forkrøblede sind, der systematisk frasorterer alt det, der ikke kommer ind under normalbegrebet. Og hvem er normal? Jo flere skavanker vi kan "fange" med genetikken, jo flere børn risikerer at blive aborteret væk som unormale. Hvad med autisten? Har han eller hun en fremtid?

Økonomisk pres

Især i lande, hvor forsikringsselskaberne bærer de fleste af sundhedsudgifterne, er økonomien en faktor. Der har været sager, hvor forsikringsselskaber ikke har villet betale udgifterne til en fødsel, hvor forældrene har valgt at beholde barnet, selvom en gentest afslørede et handicap.

Genetisk diskrimination:

JydskeVestkysten skrev for nylig, at kun ni danske kvinder de sidste 35

år havde valgt at få et barn, de vidste havde Downs syndrom. Over 1400 med Downs syndrom er i samme periode blevet aborteret. Sidste år foretog lægerne det højeste antal aborter på fostre med Downs syndrom nogensinde, fordi næsten alle amter begyndte at tilbyde alle gravide at blive screenet. På engelsk kalder de det med et militært udtryk for "seek and destroy". Søg og udryd. Det kan ikke ses som andet end en moderne form for arvehygiejne.

DNA-test er ikke forbeholdt fostre. Kriminelle kommer i DNA-registre. Selv tiltalte, der senere bliver frikendt, havner i DNA-registret. Sikkert vil det med tiden omfatte alle mennesker. Der er grunde nok til det. Forhindring af terrorisme, forebyggelse af sygdomme, forbedring af behandlinger. Et dansk firma er ved at udvikle en ny type DNA-chip, der kan aflæses med et apparat på lægens bord. Chippen er belagt med sensorer, der udsender et elektrisk signal, hvis der er overensstemmelse mellem testpersonens DNA og de mutationer, der testes for. Formålet er at forbedre muligheden for at skræddersy medicin til patienten og forebygge eventuelle sygdomme, personen er disponeret for. Hvem kan sige nej til det?

Med DNA-test følger der sikkert et pres fra virksomheder. Hvem ønsker ansatte, der er disponeret for alvorligere sygdomme, som kan koste firmaet dyrt? Hvilket forsikringsselskab vil ikke undgå omkostningstunge klienter? Og så er vi alligevel ikke så langt væk fra Gattaca.

Jeg kan ikke lade være med at tænke på, at kirken ikke blot må advare mod farerne ved genteknologien, men også vise omsorg for dem, der bliver dens ofre. Når en legemsdel lider, så lider alle de andre, står der i 1. Kor. 12:26.

Rum for nysgerrighed

I Gattaca er der en smuk scene. Vincent - som jo ikke er genmodificeret og dermed ikke med i de godes selskab - får et forhold til en kvinde i dette futuristiske samfund. På et tidspunkt giver hun ham som en imødekommende gestus et hår. Underforstået: Nu kan du gå hen og teste min DNA. Her kan han få en nøjagtig beskrivelse af hendes skavanker. Han modtager håret og kikker undersøgende på det og slipper det. "Vinden greb det", siger han med et skævt smil.

Underet i dag

femte og afsluttende artikel om Tegn og Undere

Også dette kommer fra Hærskarers Herre, hans råd er underfulde, hans visdom stor (Es 28:29).

Herre, du er min Gud, jeg hylder dig, jeg priser dit navn, for underfuldt har du ført dine planer igennem, fast og sikkert fra fortiden (Es 25:1).

Det er for underfuldt til, at jeg forstår det, det er så ophøjet, at jeg ikke fatter det (Sl 139:6).

Fortæl om hans herlighed blandt folkene, om hans undere blandt alle folkeslag (Sl 96:3).

Store og underfulde er dine gerninger, du Herre, Gud, Almægtige, retfærdige og sande er dine veje, du folkenes konge. Hvem må ikke frygte dig, Herre, og ære dit navn? For du alene er hellig, alle folkeslag skal komme og tilbede dig, for dine retfærdige domme er blevet åbenbaret (Åb 15:3-4).

Kan vi mon slutte denne serie af artikler om undere, Guds undere på nogen bedre måde end at hylde og tilbede ham, hvis navn er *Underfuld*?

For ofte skiller vi underet ud og gør det til genstand for en særlig diskussion eller reducerer det til en sensation i stedet for, som Bibelen gør det, lader det forblive en naturlig del af Guds natur og virke. Alt ved Gud er underfuldt. Ingemann har jo oplagt ret, når han synger:

“I underværkets land jeg bor,
ej blinde sjæl det ænser,
Guds kraft igennem verden fór
og nåden har ej grænser.

O, Gud, hold over os din hånd,
og ingen ørk er øde!
opliv al verden ved din Ånd,
og leve skal de døde”.

af louis Nielsen

Vi mennesker er så virkelighedsfor-
skrækkede. Ved at give tingene navn og
indordne dem under vore kategorier gør
vi os til herrer over livet og mener, at nu
har vi løst gåden om liv og død. Kan vi
bare sætte tal på tingene, så mener vi at
have styr på fremtiden.

Og så snyder det os gang på gang,
uden at vi bliver klogere. I sidste instans
er det vel en følge af syndefaldet, at vore
første forældre og vi med dem har ønsket
“at være som Gud”.

Bibelen skiller ikke underet ud i en
særlig kategori. Alt ved Gud er under-
fuldt. Han er underfuld i sin nåde som
han er underfuld i sin dom, underfuld i
skabelse og forsyn som i frelse og i ska-
belsen af en ny himmel og en ny jord.
“Hvad er dit navn?” spørger Manoa,
Samsons far, og får til svar “Hvorfor
spørger du om mit navn? Mit navn er
underfuldt” (Dom 13:18).

Men vi har ingen magt over Gud, han
er altid initiativtageren, giveren som ud-
førereren, den som dømmer og velsigner,
den suveræne Gud, som ved sin egen fri
vilje og sit eget fri forsæt både udvælger,

forudbestemmer, kalder og bringer vær-
ket til fuldendelse hos dem, han således
har udvalgt, forudbestemt og kaldet “Alt,
hvad Herren vil, gør han i himlen og på
jorden, i havene og de store dyb” (Sl
135:6).

De største undere

Hvis vores øjne nu var rettet mod
herligheden i vor Herres Jesu Kristi
evangelium, så ville de ikke være rettet
mod gaven til at helbrede eller til at virke
undere; personen og omstændighederne,
som Gud brugte, ville blive uinteres-
sant.

Det sensationelle ville forsvinde, og
opmærksomheden blive rettet mod Gud,
for hvem det at styrke os ved nåden også
er et under. Nemlig underet at “opret-
holde alt ved sin krafts ord” eller “be-
vare os mod fald og stille os over for sin
herlighed” (Judas 24) eller at “tilgive al
vor skyld, helbrede alle vore sygdomme,
udfri vort liv fra graven, krone os med
godhed og barmhjertighed, mætte vort
liv med gode gaver, så vi bliver ung igen
som en ørn” (Sl 103:3-5).

Spørgsmålet om det er forventeligt,
at Gud stadig gør undere ville blive et
helt andet spørgsmål, hvis det bibelske
perspektiv formede, hvad vi skulle tænke
herom. I en vis forstand er det formas-
teligt overhovedet at spørge, om Gud gør
undere, når alt ved ham er underfuldt.

Så selvfølgelig er det for Paulus, at
Gud gør undere blandt sit folk, at han
forbinder det med evangeliet om Guds
frie nåde og retfærdiggørelsen ved tro på
Jesus Kristus:

“Uforstandige galatere! Hvem har
forhekset jer? Jesus Kristus er dog blevet
aftegnet for øjnene af jer som den kors-
fæstede. Dette ene vil jeg have at vide af
jer: Fik I Ånden ved at gøre lovgerninger
eller ved at høre i tro? Er I så uforstan-
dige? I begyndte dog i Ånden, vil I nu
ende i kødelighed? Er alt det sket med jer

til ingen nytte? Han, der giver jer Ånden og gør undergerninger iblandt jer - gør han det, fordi I gjorde lovgørninger, eller fordi I hørte i tro?" (Gal 3:1-5).

Underet her er ikke "undergerningerne" isoleret set, men hele det frelsesværk, som havde fundet sted i galaterne, da de hørte evangeliet. Troen på vor Herre Jesus beskrives i Heb 6:4 som at være "blevet oplyst, have smagt den himmelske gave, have fået Helligånden og smagt Guds gode ord og den kommende verdens kræfter".

Paulus kan vidne om evangeliets sejrstog gennem hans tjeneste på denne måde: "Derfor kan jeg have min stolthed i Kristus Jesus over for Gud. For jeg vil ikke driste mig til at tale om andet end det, som Kristus har gjort gennem mig for at føre folkeslagene til lydighed, i ord og gerning, ved kraften i tegn og undere, ved Guds Ånds kraft. Så har jeg da fuldført forkyndelsen af evangeliet om Kristus fra Jerusalem og vejen rundt helt til Illyrien" (Rom 15:17-19).

Guds underfulde gerning i os

Troen på Jesus, udfrielsen af mørkets magt, velsignelsen med al himlens åndelige velsignelse og helligelsen er et underværk, ikke mindre, men snarere større end, at nogen bliver helbredt, eller at fængselsdøre sprænges.

Bevarelsen til evigt liv, udfrielsen af fristelse, troens sejr over vantro, bønhelpelse, Guds omsorg midt i livet, sygdomme, vi kommer os af, livet, som overvinder døden, Guds fred i liv og i død er fuldt så stærke eksempler på Gud "som gør underværker iblandt jer" eller på "den kommende verdens kræfter" aktiveret iblandt os, som helbredelsesundere er det. Det er vores perspektiv, der er noget galt med.

Samtidig med at vi må åbne os for, at Gud stadig besøger sit folk med spektakulære manifestationer som f.eks. helbredelser, må vi også bevare en sund skepsis og kritisk distance til disse ting.

Åndelig bedømmelse er altid en vigtig ting. For også mørkets kræfter kan gøre tegn og undere. De forførende ånder må vi altid være opmærksomme på.

I bedømmelsen af om undere og tegn i nutidens kirke kommer fra Helligånden eller skyldes sjælelige og manipulative kræfter hos helbredelsesprædikanten indgår flere parametre eller rettesnore.

Alt ved Gud er underfuldt. Han er underfuld i sin skabelse, forsyn, nåde og frelse.

Flere spørgsmål

Først og fremmest må vi spørge: Hvilket forhold indtager han i forhold til Jesus. Er han en ydmyg, lydig tjener, som underordner sig Jesu myndighed og bringer al ære til ham, eller er Jesu navn ren staffage, han fremfører sit show under.

Trist at sige, men vi må være ærlige nok til at indrømme, at charlataneri ikke er noget ukendt fænomen i den kristne offentlighed. Det gør ondt at sige sådanne ting, men det er svært at komme uden om. Jesus har bedt os være agtpågivende, og der er for mange godtroende kristne. Behovet for åndelig dømmekraft er skrigende i nutidens kirke.

Dernæst må vi spørge, hvilken rolle evangeliet indtager? Er forkyndelsen af evangeliet det bærende, og bliver der lagt afgørende vægt på spørgsmålet om frelse, eller er det helbredelsesseancerne, som er det ene og afgørende?

Bruger forkynderen mødet til at lægge pres på folk, navnlig til at give til ham eller til en organisation, han repræsenterer? Er han meget fokuseret på at være kendt og på mediebevågenhed? Samler hans virksomhed kirken eller spreder den? Hvordan er hans attitude til sine tilhørere? Arrogant, nedladende eller ydmyg og tjenende? Hvordan opfører han sig i relation til den kirke, der kalder ham? Kommanderende og dominerende eller som en broder blandt brødre?

Alle disse spørgsmål virker måske pedantiske, men er ikke des mindre de ting, Det nye Testamente spørger efter. Det går ikke an at skille Åndens kraft fra Åndens frugt. Det er ved de sidste snarere end ved det første, at vi skal kendes. Og glem ikke, at "kærlighedens

lovsang" understreger det samme: "Om jeg så taler med menneskers og engles tunger, men ikke har kærlighed, er jeg et rungende malm og en klingende bjælde. Og om jeg har profetisk gave og kender alle hemmeligheder og ejer al kundskab og har al tro, så jeg kan flytte bjerge, men ikke har kærlighed, er jeg intet. Og om jeg så uddeler alt, hvad jeg ejer, og giver mit legeme hen til at brændes, men ikke har kærlighed, gavner det mig intet" (1 Kor 13:1-3).

Bliver der skelnet klart nok mellem nu og herefter, det af Guds rige, Kristi triumf og den kommende verdens liv, som vi måske kan forvente at få en forsmag på nu, og det, vi tydeligt nok først vil opleve i det kommende liv hos Gud i hans herlighed? Bliver der skelnet tydeligt nok mellem det, Gud har lovet her og nu, og det, han først har lovet siden?

Lader man mennesker, som søger helbredelse, forstå, at Gud bestemmer suverænt, og at det ikke altid er hans vilje at helbrede, at han kan have et større og højere formål med sygdom, svaghed og lidelse, end vi kan se for os?

Forkyndes Gud som stor, og bliver det forkyndt tilstrækkeligt tydeligt, at hans veje ikke altid er til at spore, og at hans tanker ikke altid kan forstås af os, og at det ikke tilkommer os at fortælle ham, hvad han skal gøre?

Går mennesker fra mødet med en klar fornemmelse af, at Guds rige er kommet nær, og at de derfor skal omvende sig, tro på Jesus og følge ham, og det uanset om de ser tegn eller ikke?

Forkynner vi højt og tydeligt, at det fuldkomne endnu ikke er kommet, at nu ser vi kun stykkevis og dunkelt som i et spejl. Vandrer vi i frygt og bæven og i erkendelse af egen magtesløshed, eller opfører vi os som konger, som dem der allerede er fremme?

Disse er nogle af de parametre, Det Nye Testamente selv lægger frem til os, som vi kan prøve det hele efter.

Hvad vi efterlyser, når det gælder "tegn og undere" nu, er noget, der er fuldt sammenligneligt med Det Nye Testamente, hvor Herrens ord lyder med fuld frimodighed, og hvor Jesu Kristi navn ophøjes ved, at mennesker kommer til tro, og hvor det også kan ske, at Gud rækker sin hånd til helbredelse. "så der sker tegn ved din hellige tjener Jesu navn" (ApG 4:29-30).

Spiritualitet i Det Gamle Testamente

Af Louis Nielsen

Spiritualitet er et varmt emne i tiden, og der findes et væld af bøger om det - på mine boghylder har jeg de første ti om ikke flere - men til disse artikler har jeg især fundet inspiration og hjælp i en bog "Hearing God's Word - Exploring biblical spirituality" af Peter Adam (Apollos 2004).

Det Gamle Testaments spiritualitet er koncentreret om Herrens ord:

Peter Adams bruger et helt kapitel af sin bog på at påvise, at Det Gamle Testaments spiritualitet kan opsummeres i ordene: I mit folk, hør mit ord. Næsten lige meget, hvor vi søger i Det Gamle Testamente, er toraen eller Herrens ord i centrum, i Mosebøgerne og hos profeterne, i Salmerne og i visdomslitteraturen.

Grundlæggende i Abrahams og de øvrige patriarkers forhold til Gud var deres tillid til Guds løfter (Guds ord), og at de stolede på ham og satsede deres liv på hans løfter og

indrettede sig i livet efter dem.

Gud er en skabende og handlende Gud, men han er også en Gud, som taler, ja bag hans skabende gerninger både i skabelse, historie og forsyn er hans ord.

"Ved Herrens ord blev himlen skabt, hele dens mangfoldighed ved et pust af hans mund" (Sl 33:6). "For han talte, og det skete, han befalede, og det stod der" (Sl 33:9). Guds ord er uforanderligt, og er ufravigeligt det, som Guds folk må holde fast ved, for kun ved det ord finder vi liv, kun ved det finder vi vej gennem livets labyrint, kun i det ord er der lys på vejen, kun ved det finder vi sandheden, kun ved det bevares vi, trøstes vi, styrkes vi, opbygges vi, kun ved det finder vi vej til saligheden i Himlen.

Da Jesus efter sin dåb og efter, at Guds Ånd var kommet til ham, fristedes af Djævelen, afviste han hver af fristelserne ved at søge sin tilflugt til, hvad der stod skrevet, bl.a. at "Mennesket skal ikke leve af brød alene, men af hvert et ord, der udgår af Guds mund" (Matt 4:4).

Jesus henviser her til til 5 Mosebog 8:3. De ord indgår i en advarsel til Israel mod at glemme Herren. Det er sikkert en god ting, hvis vi gengiver hele sammenhængen, hvori de indgår:

Alt det, jeg i dag befaler dig, skal I omhyggeligt gøre, for at I må leve og blive talrige og komme ind og tage det land i besiddelse, som Herren lovede jeres fædre. Husk, hvordan Herren din Gud nu i fyrré år har ladet dig vandre i ørkenen, for at ydmyge dig og sætte dig på prøve, så han kunne få at vide, om du har i sinde at holde hans befalinger eller ej. Han ydmygede dig og lod dig sulte og gav dig manna at spise, som hverken du eller dine fædre kendte, for at lade dig vide, at mennesket ikke lever af brød alene, men af alt, hvad der udgår af Herrens mund. Dit tøj blev ikke slidt i laser og faldt ikke af dig, og dine fødder svulmede ikke op i disse fyrré år. Du skal være forvisset om, at Herren opdrager dig, som en mand opdrager sin søn. Så hold da Herren din Guds befalinger, gå ad hans vej, og frygt ham! (5 Mos 8:1-6).

De ord var gode for Israel at hente forstand af for dagen i går, dagen i dag og dagen i morgen. De er også gode for os. I virkeligheden kan vi opfatte dem som en gammeldags, solid indføring i det gudhengivne liv, det de gamle mente, når de talte om "fromhed" eller om at være "from" eller det som bibelsk forstås ved at være en åndelig person, det som ordet "spirituel" også - i hvert fald når det bruges i en evangelikal sammenhæng - skulle betyde, men desværre langtfra altid betyder. Men hvad indeholder dette afsnit af Guds ord, som også er vigtigt for os at give agt på, også i vor søgen efter sand spiritualitet?

Gud møder os i hverdagen

“I dag” er et udtryk, som ofte bruges, når det handler om at høre Guds ord. Ret beset har vi kun dagen i dag til vor rådighed. Og det er netop dagen, hvor Gud taler til os. Mødet med Guds ord hører dagen i dag til og finder sted i alle de situationer og sammenhæng i dagen, hvor Gud møder dig.

Hverdagen er først og fremmest det rum, hvor Gud møder os. Ikke at han ikke møder os også i mange andre sammenhæng, men får han os ikke i tale, når vi er alene og lever livet, er det tvivlsomt, om han overhovedet får os i tale.

Umiddelbart er det naturligvis godt, at vi sætter noget ind på at møde Gud, og Bibelen er ikke ufølsom over for dette aspekt af det åndelige liv, men eftertrykket falder på, at Gud møder os, hvor vi er, altså dagen i dag.

Guds ord er ikke bare et ord mellem andre ord, som vi kan samle op eller lade ligge. Det er stærkt og påtrængende og absolut (Heb 4:12), og liv og lykke afhænger i høj grad af, at vi følger det. Jesus sagde: “Salige er de, som hører Guds ord og bevarer det” (Luk 11:28), og Jakob fortæller os, at frugten af et genfødt, gudfrygtigt liv er både at være ordets hører og dets gør (Jak 1:17-27).

Gud søger os

Det er værd at bemærke sig i hvilken retning, kommunikationen mellem Gud og mennesker i Bibelen bevæger sig. Retningen er altid fra himlen mod jorden og først derefter fra jorden til himlen. Guds engle stiger op og stiger ned, men at de stiger op forudsætter, at de først er steget ned.

Det handlende og talende subjekt i de fleste bibelske tekster er ufravigeligt Gud Herren. Der lægges ikke skjul på, at mennesket bør søge Gud og forstå sig afhængigt af Gud, men hvordan så det ud for os, hvis Gud ikke i sin nåde og barmhjertighed opsøgte os? Mon da nogen af os blev frelst?

Er vi ikke kommet til at vende slemt om på tingene her på det seneste? Det er blevet så prisværdigt, nærmest en dyd og et fortrin at kunne kalde sig søgende - og ikke et ondt ord om det - men det er ikke det, Bibelen er mest optaget af. I den er det Gud, som opsøger og kalder, Jesus er hyrden, som er kommet for at opsøge og frelse det fortabte. Vi er de vildfarne får.

Mødet med Gud hører dagen i dag til - i alle de situationer i dagen, hvor Gud møder dig

Israel havde været afhængig af Gud fra første stund. Og Guds opdragelse gik ud på, at det også skulle kende sig afhængig af ham. Derfor de mange umulige stunder i Israels historie, umulige ikke alene på grund af naturlige omstændigheder, som var det imod, men også umulige og fastlåste på grund af dets oprør, synd, vantro og knurren. Men altsammen tjente Guds opdragelse og prøvelse af Israel til, at det skulle kunne kende Gud, hvem han var, og hvad han formåede.

En lektie i modgang

Livet er vores skoling. Livet selv skal lære os. Det er langt fra altid det programmerede og selvvalgte og dyrkede, som bringer os nær til Gud; det sker ofte gennem livets til tider hårde skoling - hvor hovmodet, arrogancen, det selvberoende og alt for selvtilidsfulde i os brydes ned, og vi indser vor afhængighed af Gud og af hans forsyn og omsorg.

Velstand og gode kår er Guds gode gaver, og det er ondt, hvis vi ikke er taknemmelig for at være sådan velsignet, men ofte kan der være grund til at spørge, om sådanne kår er så åndeligt modnende og fremmende, som ringe og hårde kår

kan være det?

I sin visdom synes Gud at have tilrettelagt Israels historie sådan, at ørkenen og det hårde liv i ørkenen kom før Ka'naen og “mælken og honningen”, som flød her i rigelig mængde. Er det måske sådan, at meget af den spiritualitet, tiden lige nu søger, i virkeligheden beror på den overflod og rigdom, vi nærmest har som den selvfølgelige ramme om vort liv, og derfor ofte er selvbestaltet og selvbeskuende og i virkeligheden ikke gavner eller bringer os nærmere til Gud?

Herren lod Israel opleve modgang, for at “ydmyge det og lade det kende, at mennesket ikke lever af brød alene, men af alt, hvad der udgår af Herrens mund”. Der er noget, som er vigtigere end brød, selvom mad er absolut nødvendig, hvis vi på sigt skal leve og overleve, og det er Guds ord.

Det er slemt med hungersnød, men for Skriften er der en endnu større nød, nøden som opstår, hvis Guds ord ikke længere kan findes. Åndelige krisetider og fattigdomstider er tider, hvor Herrens ord er sparsomt og sjældent lyder (1 Sam 3:1).

Spiritualitet uden dyb respekt og kærlighed for Herrens ord er ikke meget bevendt. For det er ved det ord, at mennesket lever.

Det er ikke noget tilfælde, at Jesus, som er Ordet, kalder sig Livets Brød og associerer det med mannaen, det sande brød fra Himmelen, som kommer ned fra Himmelen for at give mennesker liv (Joh 6:30-35; 1 Joh 1:1-4).

Spiritualitet og Herrens lov

Det Gamle Testaments spiritualitet er i vid udstrækning koncentreret om Herrens lov, Herrens vedtægter, vidnesbyrd, bud, forordninger, befalinger og formaninger. Det fremgår ikke mindst af Salme 119, men også af flere andre salmer i Salmernes Bog.

Salme 119 er bemærkelsesværdig ved at have 176 vers, som er fordelt med 8 vers til hver af de 22 bogstaver, som det hebraiske alfabet består af. Alle 176 vers i Salme 119 henviser til Herrens ord eller lov under et eller andet af de synonymmer, vi allerede har opregnet.

Og salmistens kærlighed til dette ord er så stor, at han gør sig den yderste flid med sit hyldestdigt til dette ord. For at skrive en så omfattende alfabetisk salme

som denne er et kunststykke af dimensioner.

Salmisten berører adskillige områder i sit liv og sine omstændigheder, hvor Herrens lov og vidnesbyrd er kommet ham til hjælp.

Uden Herrens lov var han dårligt nok i live, uden den var han faret vild, uden den til at styrke sig, holde ham til vejen, glæde ham, formane ham, ydmyge ham, lære ham hvordan han skal leve, hvilke snarer han kan falde i, hvordan han kan bevare modet trods hån og spot og det at blive misforstået, og hvordan han skal finde vejen, så var livet umuligt for ham. Men nu er alt så meget anderledes, fordi Gud har givet ham sit ord. Og han glæder og fryder sig over det ord, det er rigere for ham end alverdens skatte, sødere i hans mund end honning. Ja i sandhed elsker han det ord.

Også hos profeterne finder vi dette eftertryk på Herrens ord: "Land, land, land, hør Herrens ord" (Jer 22:29). Det er ikke så meget, vi ved om profeternes personlige liv og personlige fromhed; mest ved vi om Jeremias; hans forhold til Herrens ord minder på mange måder om Salme 119; han beskriver både sin ophøjede glæde ved det:

"Jeg fandt dine ord og slugte dem; dine ord blev til fryd for mig og til hjertets glæde, for dit navn er nævnt over mig, Herre, Hærskarers Gud" (15:16), og den dybe smerte og kval det voldte ham: "Hver gang jeg taler, må jeg skribe, råbe om vold og ødelæggelse, for Herrens ord bringer mig dagen lang kun spot og spe"(20:8).

At kende Herren

Spiritualitet er at kende Herren med de følger for liv og vandel det nu har:

Israels religion var rig på gudstjenstlige handlinger. Israel var Guds særlige ejendom blandt folkene. Det var for ham et præsteligt folk, kaldet til at gøre hans navn stort blandt folkene og til at kende den levende Guds nærvær hos sig.

Det havde "førstefødselsretten og herligheden og pagterne og loven og templetjenesten og løfterne, det har fædrene og fra det er Kristus kommet som menneske - han, som er over alt og alle, Gud være lovet til evig tid!" (Rom 9:4-5).

Israel er et folk med en åbenbaret religion, det eneste folk det vel med rette kan siges om. Loven indeholder de-

Spiritualitet uden dyb kærlighed til Herrens Ord er ikke meget bevendt

taljerede anvisninger på, hvordan Israel skulle tjene (dyrke) Jahve, omgås ham, tilbede ham.

Helligdommens indretning blev ligefrem "vist" for Moses i de 40 dage, han opholdt sig hos Gud på bjergets top. Gud talte til Moses og foreskrev gennem ham de forskellige offerhandlinger, som skulle finde sted i Tabernaklet; han forordnede også, hvordan den hellige røgelse og salveolie skulle sammensættes, hvordan præsterne skulle indsættes og helliges, han foreskrev også folket en streng renheds- og renselseskodeks, og der blev givet forordninger om sabbatten og de andre af årets helligdage og højtider. Og hele dette apparat blev yderligere udbygget, da templet kom til.

Ydre religiøse handlinger, symboler og ritualer var indskrevet i Israels religion. Religion var ikke en privat og valgfri sag, men pålagt folket og forordnet ved lov, og loven indeholdt straffebestemmelser mod den, som ikke iagttog Israels religiøse love.

Advarsel mod magisk tilgang

Og så alligevel advares der i Skriften mod en magisk tilgang til gudsdyrkelsen og mod at fæste lid til, at religionen automatisk sikrede en Guds velbehag

og gav en krav på Gud og på hans vel-signelse, beskyttelse og bevågenhed.

Visse steder hos profeterne siger Gud ligefrem, at han "hader deres nymånedage og fester" og siger, at "de er blevet en byrde, jeg ikke kan bære" (Es 1:14), og han erklærer lige ud:

"Hvad skal jeg med jeres mange slagtofre? Jeg er mæt af brændofre af væddere og fedtet af fedekvæg; blod af tyre, lam og bukke vil jeg ikke have. Når I kommer for at se mit ansigt, hvem kræver så af jer, at mine forgårde bliver trampet ned? Bring ikke flere tomme afgrødeofre, røgelsesoffer væmmes jeg ved. Nymånedag og sabbat, festforsamling - jeg kan ikke udholde festdag og ondskab" (Es 1:11-13).

Sønderbrudt ånd

Det offer derimod af en "sønderbrudt ånd, et sønderbrudt og sønderknust hjerte" (Sl 51:19; Es 57:15) agter Gud ikke ringe, men tager med glæde imod. At "stole på Gud" (Sl 4:6) er forudsætningen for at kunne bringe "rette ofre". Det, Gud ønsker og kræver af os, er ikke slagtofre og brændofre, men barmhertighed, retfærdig handling, trofast kærlighed og årvågent at vandre med Gud" (Mika 6:8); "troskab, ikke slagtofre, kundskab om Gud, ikke brændofre" er hvad Herren ønsker (Hos 6:6).

En spiritualitet, som ikke vender vore hjerter til Gud og åbner vore ører for hans tale til os, som Samuel kom til at høre, medens Eli og navnlig hans sønner for længst var holdt op at høre (1 Sam 2:22- 4:1), vinder ikke Guds velbehag.

Megen af den spiritualitet, så mange søger i dag, synes udvortes og blot et led i selvudviklingen, et middel til at forstå sig selv bedre og komme til at holde mere af sig selv, ikke et møde - en konfrontation som det ofte vil være - med den levende Gud, som forvandler os og samler vor opmærksomhed om ham og det, han vil med vort liv, også i relation til medmennesket.

Skygger og det virkelige

Men efterlader dette nu ingen plads for religionen ("spiritualiteten")?

Spørgsmålet om religionen er yderst komplekst. For kristendommen er set ud fra en evangelisk betragtning ikke en religion, og den bibelske historie

forstår sig selv som frelseshistorie eller åbenbaringshistorie, dvs. den fortæller om Guds gerninger og forordninger til menneskets frelse, og her igennem åbenbarer den Guds vilje. I Guds råd lå det fra evighed klart, hvordan han ville "føre os til herlighed" (1 Kor 2:7). I evangeliet har Gud givet os indsigt til at "kende sin viljes hemmelighed ud fra den gode beslutning, han selv forud havde fattet om den frelsesplan for tidernes fylde: at sammenfatte alt i Kristus, både det himmelske og det jordiske" (Ef 1:9-10).

I Det Gamle Testamente er loven skygger af den kommende virkelighed, ikke virkeligheden selv. "Det var", siger Paulus, "alt sammen kun en skygge af det, der skulle komme, men sagen selv kom med Kristus" (Kol 2:12; 1948 oversættelsen). "Loven", siger Hebræerbrevet "indeholder kun en skygge af de kommende goder og ikke selve tingenes skikkelse" (10:1). Derfor kan den heller "aldrig føre dem, der kommer med dem (ofrene på forsoningsdagen), til målet".

For os, som tror på Jesus Kristus, er det umuligt at vende tilbage til riterne fra den gamle pagt, eller hvis vi kommer fra hedenskabet, til "trældommen for de guder, som i virkeligheden ikke er guder" (Gal 4:8; læs også vers 9,10 og 11).

På den måde kan vi sige, at evangeliet (kristendommen) lægger afstand til riter; dåben og nadveren er måske i en vis forstand riter, bliver i hvert fald ofte opfattet sådan, men er alligevel noget helt nyt og noget radikalt anderledes end riterne under den gamle pagt og riterne i hedenskabet og mysteriereligionerne.

Sandheden er, at evangeliet har frigjort os til at tjene den levende Gud (Heb 9:14), ved hans barmhjertighed kan vi "bringe vore legemer som levende, hellige og gudvelbehagelige ofre" (Rom 12:1); vi "tjener ved Guds Ånd og har vor stolthed i Kristus Jesus i stedet for at stole på noget ydre" (Fil 3:3). Ud fra den betragtning kan vi slå fast, at skal vi tale om religion, er den for menneskets skyld, ikke for Guds skyld.

Det, Gud længes efter hos os, er, at "vi bringer takkeofre (taksigelse; jvf Heb 13:15) til ham, holder hvad vi lover Gud (er redelige og ærlige i vort forhold til ham), og råber til ham på nødens dag (at vi beder og ved os afhængige af ham)"; det er de ofre han vil, ikke "tyrekød og bukkeblod" (Sl 50:13-15), for Gud lever ikke af menneskers ofre eller er på nogen

vis afhængig af os (se også ApG 17:24-25).

Vore hjerter er onde, og derfor lader vi os let bedrage eller smigre til at tro, at alt er vel, bare det religiøse eller det "spirituelle" ikke bliver forsømt. Men der er ingen retfærdighed og derfor heller ikke evigt liv i religiøse handlinger. Den findes kun i Kristus og i hans død og opstandelse.

Religiøse handlinger kan heller ikke erstatte lydhørhed over for Guds ord og lydighed mod hans bud, det som Bibelen kalder "at vandre med Gud". Religiøse riter kan heller ikke erstatte retfærdighed, retskaffenhed, barmhjertighed, næstekærlighed.

Forskellig spirituel praksis

Men har vi det på det rene, og holder vi os til de prioriteringer, vi har set Skriften

stille op for os, så er der intet i vejen for - hvis vi synes det hjælper os - at praktisere forskellige former for spiritualitet, forudsat naturligvis, at de ikke forplumrer evangeliet for os og skygger for Kristi alttilstrækkelighed.

Men vi skal passe på med ikke at overdrive betydningen af sådanne ting. Set i lyset af Kristi alttilstrækkelighed kan vi godt forstå Hebræerbrevets forfatter, når han skriver, at "det er godt, at hjertet styrkes ved nåden og ikke en bestemt slags mad, som aldrig har gavnet dem, der lagde vægt på det" (13:9; se også 9:9-10).

Vi kan også følge Paulus, når han skriver til Timotheus, at "legemlig øvelse (faste) nytter kun lidt, men guds frygten er nyttig til alt og har i sig løfte både for dette liv og for det, som kommer" (1 Tim 4:8).

Bibelskoleseminar 24

Religionens tilbagekomst?

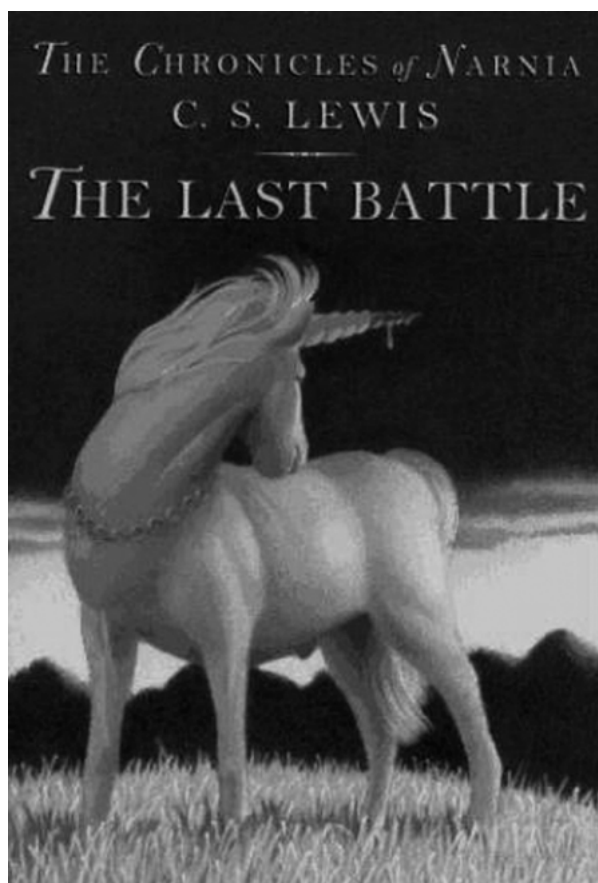
Perspektiv Bibelskole indbyder til seminar *i Odense lørdag den 20.januar 2007 og i København lørdag den 27.januar*. Seminaret i Odense afholdes i LM's lokaler, Vesterbro 9 B (ind i gården), i København i Højnæskirken, Højnæsvej (lige bag Rødovrecentret). Deltagelse er gratis for alle, som deltager i Perspektiv Bibelskole; alle andre, som er hjerteligt velkomne, betaler 125 kr, som dækker frokost, kaffe og studiemateriale.

Program:

09.30-10.00	Morgenkaffe
10.00-10.15	Velkomst ved Sven Straarup
10.15-11.15	Det religiøse verdensbillede anno 2007. Ved Louis Nielsen.
11.15-11.45	Kaffepause
11.45-12.30	Diskussion i plenum af formiddagens oplæg. Ledes af Sven Straarup.
12.30-13.15	FROKOST
13.15-14.00	Hvor kan kirken indrette sig efter mennesker og efter tiden, og hvor må den absolut ikke gøre det? Ved Peter Kjærsgaard
14.00-14.30	Diskussion i plenum af Peters oplæg. Ledes af Sven Straarup.
14.30-15.00	Kaffe
15.00-15.45	Hvad betyder opvækstmæssige, kulturelle og sociologiske faktorer for, om et menneske bliver kristen? Kan man fødes som kristen, manipuleres til, trues til det? Ved Karl-Jørgen Helmich.
15.45-16.15	Diskussion i plenum af Karl-Jørgens oplæg.
16.15-16.45	Afslutning og bøn

Tilmelding sker senest en uge før det respektive seminar til Henning Lütje, Falen 61 A, 5000 Odense C, telefon 74415540, mail: lytje@galnet.dk

Den Sande Aslan

Dette kapitel er måske ikke så rig på handling, men så meget des rigere på eftertænksomhed. Og det er godt for os ind imellem at blive revet ud af tidens jag og blive eftertænksom. For os som det 21. århundredes børn sker det måske alt for sjældent.

Straks ved kapitlets begyndelse møder vi et eksempel på Lewis' formidable indlevelsesevne i den menneskelige natur: De små tings betydning, også og måske navnlig som irritationsmoment: "Det, der i dette øjeblik bekymrede ham mest - for det er oftest små ting, der er sværest at holde ud - var, at hans læbe blødte dér, hvor de havde ramt den, og at han ikke kunne tørre det piblende blod væk, selv om det kildede forfærdeligt".

Også i "Fra Helvedes Blækhue" er Lewis inde på dette med de "små ting" og Helvedes bevidste satsen på dette i dets angreb på sjælene. Ikke mindst i den apokalyptiske ramme, denne fortælling er sat i, synes det ret at henlede opmærksomheden på, at det ikke altid er de store fristelser, som leder os til frafald, men problemer med at få dagen til at hænge sammen.

Bagateller kan ofte få det til at ramle for os. Det hører med til vores konstitution som skabninger af støv. Hvor godt, at Gud i sin handlen med os kommer det i hu.

Den mørke, triste og mismodige stemning, der er over disse kapitler, fortsætter. Samlingen foran den lille stald drager på hæld, og de forsamlede dyr spredes hver til sit. Nogle af dem passerer træet, hvor kong Tirian står bundet. De er bange og kede af at se ham sådan, men ingen af dem siger noget eller foretager sig noget. Timerne snegler sig af sted, og følelser af trang og ubehag melder sig en efter en og får Tirian til at føle sig mere og mere elendig.

Lewis får med ordene "først", "dernæst" og "også" malerisk understreget det voksende ubehag, Tirian oplever. "Først blev han meget tørstig og dernæst meget sulten, og som eftermiddagen gik på hæld og blev til aften, begyndte han også at fryse. Han havde ondt i ryggen. Solen gik ned, og tusmørket sænkede sig".

Og sådan gik der lang tid. Men så skete der noget. Nogle små dyr kom hen imod Tirian, nogle mus, en kanin og nogle muldvarpe. Som alle andre skabninger i Narnia for tiden var disse også bange, men samtidig var de retskafne og barmhjertige. Fordærvet var ikke sat ind hos dem. Noget måtte de gøre for at lindre bare en lille smule på den nød, de følte, deres konge var i. Befri ham turde de ikke, "for så bliver Aslan vred på os. Men vi har bragt jer noget aftensmad".

Der er noget dybt rørende over denne scene. Og noget vanskeligt forklarligt til lige. De er talende dyr og således mellem den del af Narnias skabninger, som har fået særligt ansvar og særlige privilegier betroet. Navnlig, at de kan have et bevidst forhold til Aslan og til historien om ham, og at de kan kommunikere indbyrdes og kommunikere med ham.

Overfører vi vor verden til Narnia, kunne vi sige, at vi er menneskeheden i Narnia. De har stor respekt og ærefrygt for Aslan, og lige nu er de nærmest bange for ham, og det er tydeligt, at de ikke rigtig ved, hvem han er. Men om hans autoritet, uindskrænkede ret og magt over dem er de ikke tvivl. Han kan gøre med dem, hvad han vil. Hans love vil de ikke turde bryde, selv nu, hvor han viser sig så underlig ude af karakter, så helt ulig det, de ellers har hørt om ham. Lang tid er jo gået, og ingen af Narnias nuværende skabninger har set eller hørt Aslan, men kun hørt om ham.

Den fordrejede Aslan

Lewis har jo ikke villet skabe en allegori, og hans fortælling er ikke et essay i nyes-tamentlig eskatologi eller apokalyptik. Alligevel rejser fortællingen om den til-fangetagne Tirian og de små skabninger, som lindrer hans ubehag, men af frygt for at komme til at føle Aslans mishag ikke tør befri ham, mange slags teolo-giske overvejelser.

Noget ganske forfærdeligt er sket med Narnia på grund af Abens forførelse. Disse skabninger er endnu ikke fordærvede, og de er loyale over for Narnias konge og føler godhed for ham. Men deres forestillinger om Aslan er blevet fordrejet, ja mere end det, nærmest fordærvet. Det er ikke længere den virkelige Aslan, Narniakronikernes Aslan, de forholder sig til, men et monster skabt af formet af

Det er ikke længere den virkelige Aslan, de forholder sig til, men et monster skabt af Abens onde, selvfede hjerte.

Abens onde, selvfede hjerte. Og bag det er en endnu mere dyster fjende, Narnias dødsfjende nummer et, calormenerne.

Det virkeligt forfærdelige og oprørende, er, at disse små skabninger er rene af hjertet, og i deres indre følger den samvittigheds lov, som troen, kul-turen, praksis, hele Narnias historie, har udrustet dem med; det eneste forbehold går på Aslan:

"I behøver ikke at takke os," sagde de små stemmer. "Hvad andet kunne vi gøre? Vi ønsker ikke at få nogen anden konge. Vi er jeres folk. Hvis det kun var aben og calormenerne, der var imod jer, ville vi have kæmpet og ladet os skære i småstykker, før de havde fået lov til at binde jer. Det ville vi bestemt have gjort. Men vi kan ikke sætte os op imod Aslan."

Hvad er der dog sket? Landet er blevet forført, skabningerne i Narnia er blevet forført. Tilbage er der næsten ingen, kun Tirian og nogle få andre.

Narnia truet

Kristendommen bliver ofte nedskrevet til næsten kun at handle om næstekærlighed og humanitet. Men hvad er kristendom uden Jesus Kristus og evangeliet og læren om Jesus Kristus? Alt står og falder med Jesus Kristus. Helvedes strategi går derfor altid ud på at smadre vidnesbyrdet om Jesus Kristus. Og når løgn og forførelse sætter ind, vil den indledende manøvre altid rette sig mod evangeliet, rette sig mod at nedbryde det og tilliden til det. Så kan alt det andet komme bagefter.

Den livgivende, glædes- og tillidsskabende fortælling om Aslan er forvandlet til sin modsætning:

"Tror I virkelig, det er Aslan?" spurgte kongen. "Javist," sagde kaninen. "Han kom ud af stalden i nat. Vi så ham alle sammen." "Hvordan så han ud?" spurgte kongen. "Han var en stor frygtindgydende løve," sagde en af musene. "Og tror I virkelig, at det er Aslan, der dræber skovnymferne og vil gøre jer alle sammen til den calormenske konges slaver?" "Ja, det er trist, ikke?" sagde den anden mus. "Det ville have været bedre, om vi alle var døde, før dette var begyndt. Men der er ingen tvivl om det. Alle siger, at det er, hvad Aslan beordrer. Og vi har set ham. Vi troede ikke, at Aslan kunne være sådan. Vi vi ønskede endda ligefrem, at han ville vende tilbage til Narnia."

Det er ikke til at bære. Aldrig siden den hvide heks's dage har Narnia været mere truet end det er lige nu. For er Aslan nu ikke længere den, man altid har kendt ham for at være, hvad så?

Så er der intet længere, som står fast, så må Narnia gå til grunde, så er det klart bedre at være død. Aslan er den eneste virkelige bærer af et håb; viser det håb sig nu snarere at være en trussel end et håb, så er der kun fortvivlelsen og den bitre tænderskæren tilbage. Disse er virkelig forfærdelige dage og timer.

Begynder vi at se og værdsætte, at Jesus om sig selv kan sige, at HAN ER, og at det om ham siges, at "Han er den samme i går, i dag og til evig tid", at hans navn er "Amen", "Trofast" og "Det troværdige vidne"?

Glæder vi os over i ham at have fundet "et sjælens anker, som ligger sikkert og fast ind bag forhænget, hvor Jesus gik ind som forløber for os, idet han blev ypperstepræst for evigt på Melkisedeks vis"? Det vidnesbyrd er det nødvendigt at holde fast ved, hvis vi skal kunne "stå på den onde dag".

"Stjernerne trådte frem", skriver Lewis, og fremmaler nu en stemning, som vi føler, som var den vor egen "og tiden tikkede langsomt af sted - du kan sikkert forestille dig hvor langsomt - mens den sidste konge af Narnia stod stiv og forpint op ad træet. Men til sidst skete der noget".

Ordet "tikken" er genialt valgt; vi hører det, det gamle stueur. Vi oplever det, når vi en vinterdag med snestorm og

streng frost ser ud af vinduet, det med, at "trange tider langsomt skrider".

Men endelig sker der noget henne ved stalden. "En vældig jamren eller hylen hævede sig - så højlydt, at Tirian kunne høre nogle af ordene. "Aslan, Aslan, Aslan!", råbte dyrene. "Tal til os. Trøst os. Vær ikke vred på os længere".

Den sande Aslan

Hvordan kan man vide for sikkert, hvem den rigtige Aslan er. Det er det altafgørende spørgsmål, og det arbejder voldsomt i Tirians hjerne. Han har aldrig set Aslan, ikke engang set en almindelig løve. "Han kunne ikke være sikker på, at det han så, ikke var den rigtige Aslan".

Uvished er en forfærdelig ting, men bedredende selvsikkerhed er om muligt endnu værre. Tirian havde dog ikke ventet, at Aslan ville se sådan ud. Der var intet dynamisk og prægtigt ved den han så. Men sikker, hvordan kunne han være det?

Vi fornemmer en intens kamp i Tirians sind, et brændende ønske om, at den, han så, ikke var den virkelige Aslan. "Men så kom han i tanke om det sludder, han havde hørt - at Aslan og Tash skulle være den samme person - og så vidste han, at det hele måtte være et bedrag".

Dette sidste er meget vigtigt. Vore sanser er bedrageriske, vore vurderinger kan være forkerte, og hvad folk siger, kan man heller ikke forlade sig på, og også de lærde skyder langt forbi målet. Men når lys og mørke er blevet blandet, og løgn og sandhed omfavner hinanden, så er der noget galt. Det kan aldrig være Aslan noget sådant handler om. En falsk Aslan må være på spil. Tirian har fundet klarhed.

Tirian har efterhånden flere pejlemærker at gå efter til at afgøre med sig selv, at den Aslan, som udråbes til at være kommet tilbage, ikke er den sande Aslan, men en falsk Aslan.

Den nye Aslans manglende statur, manglende værdighed, manglende kongelighed nævnes igen: "Aben stak hovedet helt hen til den gule skabnings hoved, som om han lyttede til noget, den hviskede til ham. Så vendte han sig til mængden, og mængden jamrede igen. Så gjorde den gule skabning klodset omkring og gik - man kunne næsten sige vraltede - ind i stalden igen, og aben lukkede døren efter den".

Man kan ikke andet end undres over, at alarmklokkerne ikke begynder at ringe hos mængden efter, at den har set og hørt, hvad den har set og hørt. Mængden kan ikke siges at være forblændet, for der er ikke noget strålende over dette møde, derimod er det berettiget at sige, at den er kuert, truet, forsagt og mismodig, og som mennesker kan manipuleres af et blændende show, en underfundig og forførende film, et elegant og lynende begavet foredrag, så kan de også manipuleres med af trusler og oplevelsen af elendighed.

Løgnen har mange veje, den kan bevæge sig ad, og mange redskaber den kan bruge. Kun sandheden manipulerer ikke, men den vil gerne overbevise. Men det er noget helt andet.

"Fordi jeg siger sandheden", sagde Jesus, "tror I mig ikke". "Vi har", siger Paulus "sagt nej til det skjulte og skændige og går ikke frem med snedighed og forfalsker heller ikke Guds ord, men bringer sandheden for dagen og anbefaler således os selv til ethvert menneskes samvittighed, for Guds øjne".

Kalder på Aslan

Bålet slukkes, og igen sænker mørket, natten og ensomheden sig over Tirian. Han tænker tilbage på sine kongelige forfædre og kan kun føle, at "ingen af dem nogen sinde havde været så uheldig som han selv".

Tirian standser ikke sin erindren af Narnias historie her. Han går tilbage helt til begyndelsen. Og her kommer det ham til gode, at "han altid havde været god til historie, da han var dreng". Den-

gang langt tilbage havde Aslan ofte vist sig. Og nu husker han, at det havde han også under Caspian og Rilian.

"Aslan og børnene fra den anden verden," tænkte han. "De er altid kommet, når det stod ilde til. Åh, hvis de blot kunne komme nu." Og han råbte "Aslan! Aslan! Aslan! Kom og hjælp os nu!" Men det var stadigt lige mørkt og koldt omkring ham. "Lad mig dø," råbte kongen. "Jeg er ligeglad med, hvad der sker med mig. Men kom og red Narnia." Og mørket og skoven ændrede sig stadig ikke, men det var som om der skete en forandring inde i Tirian. Uden at vide hvorfor begyndte han at nære et svagt håb. Og han følte sig på en eller anden måde stærkere. "Åh, Aslan, Aslan," hviskede han. "Hvis du ikke selv vil komme, så send mig i det mindste nogle hjælpere fra den anden verden. Eller lad mig tilkalde dem. Lad min stemme nå hinsides verdens ende. Og så, næsten uden selv at være klar over, at han gjorde det, råbte han pludselig med rungende stemme: "Børn! Børn! Narnias venner! Skynd jer. Kom til mig. Jeg tilkalder jer i den anden verden; jeg, Tirian, Narnias konge, herre til Cair Paravel og kejser af Ødeøerne!"

Tirian kan ikke længere være i tvivl om, hvem den virkelige og sande Aslan er. Det er i hvert fald ikke "den gule skabning" i stalden. Den sande Aslan er levende og transcendent, og hans magt og evne til at komme sit land og sit folk til undsætning og frelse rækker gennem generationere og tidsaldrene. Til ham råber Tirian nu. Og snart får vi at se, at det råb ikke er forgæves.

Vi kunne, hvis vi skal tale evangelisk, forstå denne sidste fase i Tirians kamp med mørket og vantroen som evangeliets eller frelseshistoriens gennembrud og sejr i Tirians tro. For det er repetitionen af Narnias histories klare vidnesbyrd om Aslans tilstedeværelse i den historie, som bryder vantroen og mismodet, skaber håb, og indgiver Tirian en fornyet bevidsthed om, hvem han er, og hvad hans pligt er.

Vejen frem for kirken såvel som den enkelte kristne er altid at "komme Jesus Kristus i hu, oprejst fra de døde, af Davids slægt - ifølge mit evangelium" (Paulus i 2 Tim 2:8). Og så påkalde Jesu navn.

Hvad der nu sker, får vi se i næste kapitel, men der åbnes allerede for det, før kapitlet her er slut.

Det er Herligt at Leve begynder med en samtale i himlen og ender med, at en 2. klasses engel forfremmes og får sine vinger.

Det er fra det himmelske perspektiv, at vi får fortalt historien om George Bailey fra hans barndom til han står på en bro en sen nattetime parat til at begå selvmord.

Hovedpersonen George Baileys liv er velsignet, men han ser det bare ikke. George er splittet mellem dagliglivets mange pligter, både i hjemmet og på arbejdspladsen og drømmen om eventyr, rigdom og status.

Han har brug for en åbenbaring ovenfra, så han kan få åbnet øjnene for de ting, der giver livet virkelig værdi. Nemlig en kærlig familie, trofaste venner og en Gud, der våger over ham.

George Bailey er en simpel mand i verdens øjne. Han trækker aldrig de store overskrifter, men hans selvopofrende liv gør ham rig. Som der står under et portræt af George Baileys far: "Alt du kan tage med dig er det, som du har givet væk".

George Bailey, spillet eminent af James Stewart, ønsker at udrette store ting. Håbet er at kunne rejse udenlands, bygge broer og højhuse og blive rig. Men hans drømme materialiseres ikke. Hele tiden kommer noget i vejen. Han får aldrig sin uddannelse, han bliver nødt til at overtage sin fars forretning, der låner penge til byens fattige, så de kan bygge billige huse. Et godt formål, men ikke just noget, man bliver rig af.

Samtidig presses han af byens indflydelsesrige bankmand, Mr. Potter, der har overtaget næsten alt i byen. Undtagen Baileys forretning.

Da George ved juletid står foran bankerot og fængsel, så knækker filmen. Vi ser en mørk og desperat side af George, der skælder ud på familien og går i hundene. Han føler, at hele hans liv har været spildt. Han kan lige så godt begå selvmord, så familien kan få lidt ud af hans livsforsikring.

Da dukker Clarence Peabody op, Engel af 2. klasse. Han viser med galgenhumor George, hvordan byen Bedford Falls ville have set ud, hvis George ikke var født. Og det er ikke et rart sted, byen, som nu hedder Pottersville. Og Clarence

konstaterer:

- Underligt ikke? Ethvert menneskes liv berører så mange andres liv, og når han ikke er der, så efterlader han et forfærdeligt stort hul, gør han ikke?

Den omvendte og fornyede George kan nu løbe hjem og omfavne sin familie og venner - og de har i mellemtiden samlet penge ind, så han kan betale gælden til Potter.

Filmen slutter med sang og jubel - ikke fordi, de er sluppet af med Potter, eller de nu er blevet styrtende rige, men fordi Georges familie og venner for ham bliver det åndelige fællesskab, som ikke blot går i forbøn for ham (konen ved instinktivt, at han har behov for forbøn), men også beskytter ham mod økonomisk ruin. Det er, hvad der gør ham til den rigeste mand på jorden, som hans broder kalder ham.

Troens triumf

Capras film flyder over med optimisme. Det gælder også hans andre klassikere som "Mr. Smith goes to Washington" og "Mr. Deeds". De handler alle om det enkelte individs triumf over mørke kræfter. Det være sig magtsyge industribaroner eller korrumperede politikere. Capras håb er grundet i en bevidsthed om, at Gud er til, og at Han giver os et glimt af den ultimative og triumferende "The End".

Capras film var tænkt som næring for troen. Han voksede op i en katolsk familie, og gennem hans filmkarriere forblev han tro mod de religiøse værdier, som han var blevet opdraget i som barn.

- Mine film må lade hver eneste mand, kvinde og barn vide, at Gud elsker dem, og at jeg elsker dem, og at fred og frelse kun kan blive en realitet, hvis de elsker hinanden, skriver Capra i sin selvbiografi.

- Jeg skildrer den lille mands tvivl... hans manglende tro på ham selv, hans naboer og Gud og så viser jeg, hvordan tvivlen overvindes, den modige fornyelse af troen.

Capras vision rakte længere end til den blotte realisme, han så livet i et evigt perspektiv:

- Verdens mørke er kun en skygge. Bag det, inden for rækkevidde er glæde.

Der er en stråleglans og herlighed midt i mørket, hvis vi bare kunne se det, og vi behøver blot at kikke. Jeg beder jer om at se.

Ord, som disse høres sjældent på en instruktørs læber. OK, det er sentimentalt, men hans film er bestemt ikke uden bid. Der er en skarp social-kritik og en person som George Bailey er helstøbt, og er ikke en karikatur. Han har fejl og mangler, men er alligevel bundsolid.

Det er med et amerikansk udtryk "corny", og eftertidens filmkritikere har da også stemplet hans specielle stil med det lidt nedsættende udtryk "Capra-corn". Men for en biografgænger anno 2006 er det som en brise midt i udbudet af alt for mange kyniske og platte film.

Det er Herligt at Leve er gået hen og blevet en klassisk julefilm. Det er en af de film, man kan se igen og igen. DR sender den hver jul.

Carsten Thomsen

Vi vil fremover i hvert nr. af KP udvælge en film, der på en særlig måde er tankevækkende og kan bruges som oplæg til diskussion om forskellige emner, der relaterer til troen og kristen etik og livsførelse.

Af Carsten Thomsen

Vinden i Piletræerne blev udgivet i 1908, men er stadig næsten 100 år efter en populær og elsket børnebog. Den findes i en ny stor dansk udgivelse, på lydbånd, teater og film.

Bogen er nærmest hjørnестenen i den engelske dyrefabel. Klog og god, varm og vittig på samme tid. Vi kommer hurtigt til at holde af de kære væsener Muldvarp, Rotte, Grævling og Tudse, for vi spejler os selv i deres dyder og fejl.

Muldvarp - en ejegod og trofast kammerat, så nænsom og villig til at tro det bedste om andre, men også overbekymret og tilbageholdende. Rotte derimod har en smittende entusiasme og gå-på-mod, men med et drømmende og uroligt sind, der plages af udlængsel.

Grævling, som C.S. Lewis så som en blanding af "høj rang, grove manerer, hårdhed, skyhed og godhed".

- Barnet, som én gang har mødt Grævling vil få et kendskab til menneskeheden og den britiske kulturhistorie, som det ikke kunne have fået fra nogen abstrakt fremstilling, skrev han. Grævling er den vise og kloge blandt firkløveret, men også streng og stærk nok til at handle med autoritet i krisesituationer.

Til sidst er der Tudse, nærmest kun med brister. Han er selvglad og indbildsk grænsende til det utålelige, hans forfængelighed er latterlig. Han er hurtig til at lovsynge sig selv, altid optaget af den sidste nye gadget. Om det er hestevognen, bilen eller motorbåden øjet falder på, så udlever han enhver grille, han har sat sig i hovedet og havner i alskens ulykker.

Alligevel accepterer vi ham med en blanding af suk og latter, som vi gør med umodne børn, for han er næsten ligeså hurtig til at se sine egne fejl. Han vil jo det gode, han lover bod og bedring, angrer, fortryder, men er alligevel i næste øjeblik på vej ud i et nyt uføre.

Venskab

Forfatteren Kenneth Grahame peger gennem dyrenes oplevelser på, hvad sandt venskab er. De fire dyr er der for hinanden, opsøger hinanden, knytter stærkere bånd og det former deres karakter. De

er vidt forskellige, men komplementerer hinanden hver især med egne talenter og gaver.

William Horwood skriver i forordet til en af de danske udgivelser:

- Godhed er selve hjertet i Vinden i Piletræerne; den godhed, som får den ene figur til at sætte den andens interesser og behov før sine egne. For her er ikke tale om personer, der er ude på at drage fordel af hinanden, eller af nogen som helst andre - ikke engang Tudse, når det kommer til stykket.... Dette er et samfund, på nogle måder et idealsamfund i mikrokosmos, hvor alle uden nogensinde at nævne det anerkender, at de må sørge for hinanden, før de sørger for sig selv, og det altid til Flodbreddens bedste.

Det er kun sande venner, der bliver ved med at gå i rette med Tudse og prøver at tale ham til fornuft. En stor del af bogen handler om, hvordan Tudse kommer galt af sted. Han stjæler en bil, havner i fængsel, flygter, klæder sig ud som vaskekone og lyver osv. Det smerter de tre andre, men de må sige hårde ting til ham. Ja, de må op til flere gange tvinge ham med magt, så han indser sin egen tåbelighed.

Hvor var Tudse uden sine trofaste venner? Ja, han ville være blevet et tragisk kapitel. I stedet kommer de ham til hjælp, da han skal have smidt hermelinerne ud af Tudseborg. Men vigtigere. Tudses venner får "reformeret" ham, som Grævling jo ønskede. Til sidst er der tale om en forandret Tudse, der har kastet sine barnagtigheder væk og er blevet lidt mere ydmyg og ansvarlig.

Leg og leben

Fortællingen starter med Muldvarp, der ligesom er grundstenen i fortællingen. Ham, der kommer udefra og søger venskabet i de tre andre dyrs verden.

Midt i forårsrengøringen får han pludselig kuller og kaster kosten væk og stikker snuden op af jorden for at søge nye eventyr. "Noget kaldte uundgåeligt på ham deroppe", står der i indledningen - og kaldet fører ham til Rotte ved Flodbreden. De to finder hurtigt sammen i det stærkeste venskab i fortællingen.

Det er virkelig et eventyr; nye venner, god mad, lange dage med leg, snak og

flodture.

- Denne dag var kun den første af mange tilsvarende for den frigjorte Muldvarp, og i takt med sommeren, der langsomt skred frem og modnede, blev dagene stadig længere og mere optagne. Han lærte at svømme og ro og delte glæden ved løbende vand, og med øret mod sivrørene fangede han af og til noget af det, som vinden så ufravendt hviskede mellem dem.

Der er i Vinden i Piletræerne en legelyst, en livsappetit og livsglæde, som smitter. Den kan vi hurtigt begrave i arbejde, pligter, ansvar og travlhed. Men måske Grahame minder os om, at leg, fritid og hygge er essentielle dele af menneskelivet. At vi i venners lag og familiens arme også styrkes og formes. Nogle gange har kristne nærmest dårlig samvittighed over den rene leg, der ikke ses et umiddelbart åndeligt afkast i. Tidsfordriv kalder vi det lidt nedsættende.

Dermed ikke sagt, at leg og adspørgelser ikke kan misbruges og overdrives. Her er Grahames advarsel Tudse, der forfølger sine lyster ukontrolleret, uden noget som helst blik for ansvar. Hans venners dom er ubarmhjertig. Grævling siger slet og ret, at Tudse må omvendes.

Hjemmet

Et af de temaer, Grahame vender tilbage til, er behovet for et hjem - en base, hvor måltider forener familier og venner, et fællesskab, der er et åndehul med tryghed og genkendelsens glæde, et nærmest helligt sted, hvor vi finder fornyede kræfter.

Det kommer frem, da de finder ly hos Grævling i hans hyggelige hjem, men

især i kapitlet "Hjem, Kære Hjem". Det er hjerteskræende, da Muldvarp efter lang tid ved Flodbredde en aften på en vandretur med Rotte mærker duften af sit eget hjem i nærheden, mens Rotte spankulerer videre, som om intet er hændt.

- Stakkels Muldvarp stod alene på vejen med hjertet revet itu, og tårerne maste sig på...Men selv under sådan en prøvelse, stod hans troskab over for sin ven fast. Ikke et øjeblik drømte han om at forlade ham. I mellemtiden tryglede, hviskede, besværgede og krævede pustene fra hans gamle hjem ubestrideligt hans tilstedeværelse. Med et ryk, som flænsede hans hjertes strenge, stirrede han ned mod vejen og fulgte ydmygt i Rottes spor, alt imens svage, tynde små dufte anklagede ham for hans nye venskab.

Da Rotte kan se, hvor stor hjemlængsel Muldvarp er i, så er der ingen ende på hans iver efter at gøre Muldvarp tilfreds. Selvom det er sent, så søger de efter hans hjem. Der er næsten ingen mad i huset, som er en ganske lille hybel, men Rotte er kun ovenud begejstret for det hele, og de får en herlig aften sammen. Grahame slutter kapitlet:

- Muldvarp så tydeligt, hvor ligetil og enkelt - endda hvor klemmt - det hele var, men også klart, hvor meget det allsammen betød for ham, og den særlige værdi af sådan et ståsted i ens tilværelse. Han ønskede på ingen måde at give afkald på det nye liv. Verden ovenover var alt for stærk, dens kalden nåede ham stadig, selv hernede, og han vidste, at han måtte vende tilbage til dens mere rummelige scene. Men det var godt at tænke på, at han havde dette at komme tilbage til; dette sted, som var helt hans eget, disse ting, som var så glade for at se ham igen, og som han altid kunne regne med ville give ham den samme uforstillede velkomst.

Mødet med Vennen

Når Grahame folder sig ud, så er det åndfuldt inspireret, der er noget mystisk og transcendent over livet ved Flodbredde. Det træder tydeligt frem i det kapitel, som Grahame med vilje har placeret midt i bogen. "Fløjtespilleren ved Porten til Daggrø" var for ham omdrejningspunktet for hele fortællingen.

Her ror Muldvarp og Rotte op ad

floden i søgen efter Odders søn, Lille-Odder, der er blevet væk. Og lige før daggrø hører de panfløjten mellem piletræerne.

- Dette er stedet i min sang-drøm, det sted, som musikken fortalte om, hviskede Rotte som i trance. "Her, på dette hellige sted, om nogen steder, så her, her vil vi helt sikkert finde Ham.

Derpå mærkede Muldvarp pludselig en mægtig ærefrygt sænke sig over ham; en ærefrygt, der gjorde hans muskler til gele, bøjede hans hoved og låste hans fødder til jorden. Det var ikke nogen panisk angst - faktisk følte han sig vidunderligt lykkelig og rolig i sindet - men det var en ærefrygt, som slog ham og holdt ham fast, og han vidste uden at kigge, at det kun kunne betyde, at et ophøjet væsen var meget, meget nært.

De følger musikken til dens kilde, hvor de møder den græske naturgud Pan - eller som Grahame også kalder ham: Vennen og Hjælperen.

- Rotte! fik han rystende samlet luft til at hviske. "Er du bange?"

- Bange! mumlede Rotte med øjne skinnende af ubeskrivelig kærlighed. "Bange for Ham? Nej, aldrig, aldrig! Og dog - og dog - Åh, Muldvarp, jeg er bange!"

Derefter knælede de to dyr ned på jorden, bøjede deres hoveder og ærede den fornemme gæst.

En ven, en hjælper tæt på, men alligevel fra en anden verden, ophøjet og mystisk, som kræver tilbedelse og ærefrygt. Grahame får på en smuk måde åbnet for en højere virkelighed og en åndelig dimension. Kære Muldvarp og gode Rotte kan ikke andet end i ærefrygt tilbede "den fornemme gæst". Det er en vidunderlig scene med rum for både mysteriet og underet, men også længslen, som er en blanding af sorg og glæde.

Der er ikke noget specifikt kristent ved denne Fløjtespiller - så langt når vi ikke i Vinden i Piletræerne, men der er en længsel efter en hellig oplevelse, efter noget - eller jeg burde sige, som Grahame - efter nogen ovenfra - Vennen, Hjælperen - der kan forvandle os.

Kristus kalder de kristne for "mine venner" - dem, der gør, hvad han byder og går, hvor han kalder.

Muldvarp hørte kaldet ovenfra og fulgte det. Han opsøger næsten og får nye venner - og endelig møder han Ven-

nen. Grahame får åbnet for en åndelig dimension af venskabet. Som noget, der velsigner og styrker.

Lassie

Åh, nej, tænkte jeg. Ikke endnu en Lassie-filmatisering. Jeg blev først interesseret efter nogle ret positive anmeldelser. Og jeg må følge op på begejstringen og opmuntre læserne til se denne vidunderlige film, som nu er kommet på DVD.

Den kan nydes af hele familien. Især her ved juletid, da den afsluttes med lidt adventsstemning. Skelettet i historien kender du: Dreng elsker hund. Hund sendes bort. Hund flygter og kommer tilbage til dreng.

Drengen er Joe, hvis familie i en britisk mineby går igennem hårde tider forud for udbruddet af 2. verdenskrig. Minen lukker, og Lassie må sælges til den rige hertug, hvis barnebarn har kastet sin kærlighed på hunden. Lassie slipper flere gange fri og løber tilbage til Joe. Da hertugen flytter til Skotland synes alt håb ude - men også herfra flygter den firbenede ven og bevæger sig ud på den lange og farefulde rejse hjem.

Filmen er lavet med blik for de barske realiteter. Joe er i en voksenverden, og han erfarer på egen krop konsekvenserne af arbejdsløshed, fattigdom og krig - og han er ikke en af disse forkælede, hysteriske børn, vi ser for mange af i familiefilm, men forholder sig realistisk til de voksnes problemer. Der laves egentlig for få familiefilm i denne kvalitet, som ikke lefler for den laveste fællesnævner eller ender i rene trivialiteter.

Carsten Thomsen

Foranderlige tider

refleksioner ved årsskiftet - af Louis Nielsen

Hvert år, når vi når omtrent samme sted i kalenderen, sætter det de samme tanker i gang. Hvordan har det år været, som vi lader bag os? Det spørgsmål kan naturligvis besvares ud fra mange synspunkter, hvoraf flere er private og bør beholdes som det. Men hvilke begivenheder perspektiverer året, og har givet os noget at tænke på, noget at overveje, noget at glædes over, noget at bekymre sig om, noget måske at ængste sig for?

Det bliver ofte sagt, at vi lever i en tid, som vil underholdes, og hvor den dramatiske effekt af en begivenhed bestemmer over, hvor stor en bevågenhed, den får. Udvælgelseskriterierne bliver dermed yderst selektive, og mange begivenheder, der i årets løb har været meget fokus på, glider hurtigt ud af folks bevidsthed, og mange "afsløringer", domme og konklusioner viser sig efterfølgende at være overfladiske, måske direkte usande, og efterlader os ofte, uden at vi på nogen måder er blevet klogere på livet.

Det vil jeg nødtigt risikere med mit lille rids her over året 2006, men garantere for, at det ikke sker, kan jeg ikke, også selv om jeg gør mig umage.

Men hvad vil jeg, som menneske, som dansker og som kristen, vælge fra året?

År kan være underligt begivenhedsløse, og livet går bare sin vante gang; andre år kan være turbulente og uoverskuelige efterladende os med en fornemmelse af, at noget går skævt, og at vi ligesom ikke kan rette op på skævheden, kontrollen over begivenhederne er taget ud af vore hænder. Og det bryder vi os ikke om, for vi vil helst vide os i kontrol. Vi vil helst, at vore illusioner er skinbarlig virkelighed, at vore drømme er mere end et spind, at vore gudebilleder honorerer de forventninger, vi har til dem.

Et sådan turbulent og ukontrollabelt år fornemmer jeg, at 2006 på mange måder har været. Stormene har lagt sig, men kun for at rejse sig igen, og ingen ved, hvad der gemmer sig bag det næste hjørne.

Situationer opstår, som ingen ville have drømt om, og "de viises kløgt lægges øde". Beregninger af begivenhederne slår fejl, tingene bevæger sig i en helt anden retning. Hvad har Gud gang i? kunne vi vel som kristne, måske en anelse for vulgært udtrykt, spørge.

Så meget i tiden har apokalyptiske træk, og alligevel synes enden for de fleste af os lige så langt borte, som den altid har været. Meget få af os - om overhovedet nogen - oplever og hører i det,

som sker, et kald til omvendelse. Men er det ikke i sig selv et tegn på, at noget apokalyptisk er på færde? Hvornår har vi mennesker givet agt på "tidens tegn"?

Hvad perspektiverer året?

Blæsten for ikke at sige stormen om Jyllandspostens Muhamedtegninger gør det. Hvem skulle have troet, at nogle tegninger kunne fremkalde så megen vrede? Pludselig opdager vi, at den verden og den levevis, som vi suverænt har ment var vores, og som vi enerådende kunne bestemme over, ikke længere er det.

Andre gør krav på ikke alene at blive respekteret, men påberåber sig ret til at bestemme over os og over, hvad vi skal tillade og ikke tillade. Muslimske lærde føler sig kaldede til at gå i rette med os og sætte os på plads.

Og det samme har gentaget sig andre steder og med andre ting som kilde til "provokation". Sidst var det et middelalderligt citat, som pave Benedikt XVI bragte på bane, som har fremkaldt muslimsk vrede og krav om undskyldning og bod. Og kunstmuseer har fjernet billeder fra deres udstillinger, teatre og opera-huse har taget forestillinger af plakaten, alt sammen af frygt for, hvad militante

muslimer eventuelt kunne finde på.

Disse ting fortæller så, at for visse dele af Islam er drømmen om verdensherredømme og generobring ikke kun en drøm, men et mål, som man søger at realisere. Men de fleste af vestens intellektuelle ser det ikke eller indrømmer det ikke, men nærmest latterliggør dem, som ser faren.

Fejheden og den politiske korektheds tunge og kvælende dyne har i sandhed lagt sig over os og truer med at kvæle os.

Ingen af os ved, hvornår Antikrist kommer, og hvorfra han kommer. Mennekeligt og ikke mindst kristeligt er vi forpligtede på at elske alle mennesker, bede for alle, ønske godt for alle, og det gælder naturligvis også muslimerne.

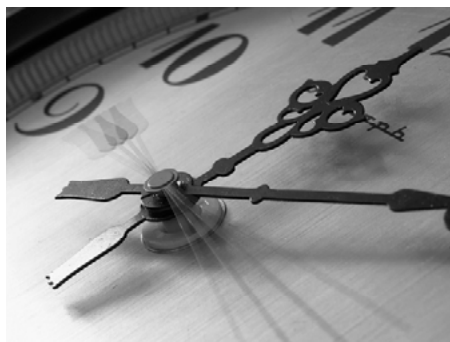
Mange af deres moralske holdninger og opfattelser er også vores, og forfærdelsen og sorgen over gudløsheden i vores kultur er lige så stor (eller burde være det) hos os som hos dem. Uden tvivl har vi også gjort mange onde og dårlige ting mod muslimer, som vi har grund til at bede om tilgivelse for, men vi bør være ærlige og sige til vor muslimske næste, at når det gælder Herren Jesus Kristus og hans plads i vort liv og vor tro, så må vi betragte enhver, som sætter sig på den plads, han alene bør sidde på, som en forfører og falsk profet, en antikrist.

For os er det ikke først og fremmest en politisk kamp, vi står i, men en åndelig kamp - og den kan kun kæmpes med åndelige våben, med ordet, evangeliet og bønner, ikke med sværd - det er en kamp mellem lys og mørke, sandhed og løgn, Jesus Kristus og antikrist.

Åndeligt og kulturelt afslører striden med den rabiate del af den muslimske verden, at vi vesterlændinge er dårligt rustede. Allerede har vi givet køb på for mange af de sande værdier, arvesølv har der længe været holdt udsalg på, og nu er der næsten ikke noget tilbage.

Politisk korrekthed foreskriver os, at vore symboler skal tages ned, at der ikke må bedes i offentlige sammenhæng uden for kirkerummet, at amerikanske feltpræster ikke må nævne Jesu navn, at samfundet skal være religiøst neutralt eller multireligiøst, at EUs forfatning ikke må indeholde henvisninger til kristendommen og vores åndelige og moralske værdiers rodfastelse i den.

Som samfund har vi vendt Gud ryggen og vraget hans sandhed. Materialisme, teknologi og sundhed er blevet vore

guder, og med dem er vi åndeligt utrolig dårligt rustede til at møde udfordringen, som udgår fra Islam. Når så disse guder svigter os, og det gør de, hver gang terror, ulykke, uovervindelig sygdom og krig sætter ind, hvor skal vi da gå hen?

Krig og vold

Interventionen i Irak, som vi også er en beskeden del af, synes også at være strandede i noget nær en borgerkrig, hvor der er relativt fredeligt nogle steder i landet, medens der andre steder, ikke mindst i Bagdad myrdes på livet løs, og hvor det anslås, at omkring 100 mennesker dræbes hver dag.

Beregninger viser, at omkring 650.000 irakere forsvundet siden krigen begyndte. Måske er tallet sat for stort, men under alle omstændigheder er det mange, som har mistet livet. Hertil kommer al den sorg og social nød, som også følger med.

Amerikanske liv sættes daglig på spil, og andre nationer, som har styrker i landet oplever smertelige tab. Heller ikke bekæmpelsen af Taliban i Afghanistan synes kronet med ubetinget succes. Og Iran er på vej til at have atomvåben, og Nordkorea har foretaget sin første prøvesprængning. Hos det palæstinensiske selvstyre vandt Hamas valget, og Israel havde ikke nær den succes med bekæmpelsen af Hisbollah i Libanon, som man håbede på. Bombninger fandt endda sted inde i Israel og megen israelsk ejendom blev ødelagt og ikke så helt få menneskeliv fandt en brat død.

På mange måder er Israel efterladt i chok og indre splittelse. I Europa er antisemitismen vågnet til live igen, og jøder oplever sig i voksende grad chikanerede. Det er bestemt ikke nogen rar udvikling.

I Sudan fortsætter folkekræbne i Darfurområdet lige så nådesløst som før, og FN og det internationale samfund er lige så tilbageholdende med at gribe ind som

det var det i Rwanda. I Europa og USA vidner begivenhederne om, at terrortruslen stadig er reel, og måske er blevet en del af den virkelighed, vi må vænne os til at leve med i lange tider.

Rapport fra rytterne

I begyndelsen af Zakarias' bog i Det gamle Testamente sendes hestene og englerytterne ud for at inspicere jorden og vender derefter tilbage til Hærskarers Herre, al jordens Gud med en rapport over, hvad de har set og iagttaget. Dengang var jorden i ro. Men hvad mon de rapporterer, når de nu aflægger beretning til ham, som også i vor tid og i vor verden er Hærskarers Herre og al jordens Gud. Det kunne vi godt tænke os at vide.

I Johannes' Åbenbaring sendes også heste ud, og i deres følge sker der mere blodige og forfærdelige ting. Er det de ting eller nogle af de ting, vi ser ske i dag? Vi har grund til at spørge, men svaret har vi ikke. Og dog ved vi, at Hærskarers Herre er lige så meget på tronen og lige så meget i kontrol, som han altid har været, og det er vidunderligt, dejligt og trygt at vide og hvile i. Samtidig med krig og forfølgelse "under tidernes trængsel" forkyndes evangeliet, og mennesker, også i de lande vi har nævnt her, bliver frelst. Jo "Gud er på tronen endnu".

Vaklende velstand

Vender vi hjem til vor egen verden og vort eget land, må vi igen konstatere, at materielt har vi aldrig haft det så godt. Hvorfor? Måske har vi gjort det godt, men fortjent det har vi ikke. Snarere tværtimod. Vore synder er mange, og de vidner mod os. Men det er gammel visdom, at "mennesker fatter hverken det ene eller det andet af, hvad Gud gør".

Vi er ikke ligefrem et folk karakteriseret af guds frygt. Mere og mere føles det som om, at grundvoldene vakler, og at den kapital af åndelige og moralske værdier, vi som et folk har levet på og overlevet på, sættes til og snart måske er brugt helt op.

Børnene har det så godt som nogen-sinde, men samtidig sidder vi tilbage med en ubehagelig vished om, at der er utilpassede børn og unge, som har vokset både forældre, skole og sociale myndigheder over hovedet, og som i realiteten allerede i teenårene er dybt

kriminelle. Fornemmelsen af at være forpligtet på noget og at skyldes at stå til ansvar er vigende iblandt os, i familien, på arbejdspladsen, i samfundet, i kirken.

Løfter er kortvarige, kærligheden flygtig. Egnetheden til at indgå ægteskab og forældreskab mangler hos flere. Mange ægteskaber forliser. Viljen til at give sig selv hen for hinanden, som sand kærlighed fostrer, mangler bedrøveligt nok også hos kristne. Brylluppet kan ikke blive stort nok, og selviscenesættelsen er alarmerende, men hverdagen kommer, og ridderen på den hvide hest er ikke nær så underskøn, som han virkede da forelskelsen overmandede hende.

Tilsvarende er hun ikke nær så smuk og fortryllende, når hun begynder at stilforlange, at han ændrer sig og retter ind efter hende, som hun var, da hun ikke kunne få nok af ham. Og når vi ikke just er opdraget til at sætte andre ind på vores plads, så går det ofte galt, og vi står med de mange mange opløste hjem.

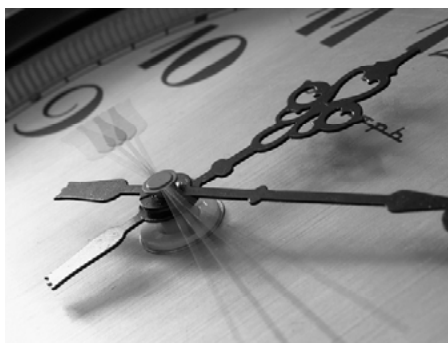
Kort sagt opfatter vi os selv mere og mere som designere, som skal designe og skabe vor egen tilværelse. Mere og mere gør vi os til herrer over livet, og tror, at vi råder over både liv og død og kan bevare herredømmet fra første til sidste sekund. Mere og mere ligner vi en Nebukadnesar eller en Farao, som følte sig som guder og pralede af at have skabt alting selv.

Hovmod fremfor ydmyghed bliver det, som former vor karakter. Vi koncentrerer os om vor egen lykke og om alt, hvad der kan fås for penge, mere og mere kommer vort liv til at bestå af pseudo-begivenheder, og gør vi os til "vor egen lykkes smed", og når døden banker på, er det noget totalt fremmed, som møder os; illusionen har spundet os ind i et spin af løgne, og vi har glemt, at "menneskenes lod nu engang er at dø" (Heb 9:27).

Personlig livsstil

På den indre front, i kirken og i vort kristenliv er det også som om, at tiden slår alt for meget igennem. Hvor er vores kristne identitet blevet af? Hvor er vi forbilleder og ikke afbilleder? Hvor er vi et modspil til den herskende kultur og den letkøbte, smarte og forløjede livsstil?

Er der noget gennembrud for det rige, som "ikke er mad og drikke, men retfærdighed, fred og glæde i Helligånden" (Rom 14:17) i kirken og i vore personlige valg? Hvorfor spørger vi så

Hvorfor er vores bibeltroskab blevet formel og ikke så indgroet en overbevisning, som vi selv tror den er? Hvorfor er tørsten efter "det himmelske" så aftagende?

sjældent, om denne idé og aktivitet er "efter Skriften"?

Hvorfor er vores bibeltroskab blevet formel og ikke så indgroet en overbevisning, som vi selv tror den er? Hvorfor er tørsten efter "det himmelske", hvor vi er velsignet og "sat med Ham" så aftagende, hvorimod dragningen mod alle former for spiritualitet, hvoraf mange slet og ret er kødelige og verdslige, er stor?

Hvorfor har trangen til at behage mennesker fået overtaget i kirken? Har vi glemt, at vi er blevet "trolovet med Kristus, og kun med ham", for at vi kan "blive ført frem som en ren jomfru" (2 Kor 11:2)? Er det ikke som om, at vi kan anklages for "at have svigtet vor første kærlighed"? Kan det undre, hvis "lysestagen er blevet flyttet"? Er der ikke noget, som kunne tyde på, at den er. Men Gud er barmhjertig, og omvendelse er endnu mulig, om bare vi ville. Gud give os de åbne ører, der kan høre "hvad Ånden siger til menighederne".

Kaldet til klage

De fleste vil opfatte denne artikel som alt for negativ, og det gør jeg såmænd også selv. Navnlig af en nytårsartikel forventer

man optimisme og udbringelsen af en skål for fremtiden. Men der kan være grund til at bryde med disse konventioner. Engang imellem "kaldes der til gråd og klage" snarere end til "fryd og glæde" (Es 22:12-13).

Nogle gange kan det være, Gud siger til os "Du søger det store. Gør det ikke" (Jer 45:5) eller "Tiden er knap. Herefter skal de gifte være, som om de ikke var gift, de grædende, som om de ikke græd, de, der glæder sig, som om de ikke glædede sig, de, som køber, som om de ingenting fik, og de, der gør brug af verden, som om de ikke udnyttede den. For denne verden, som den er, går til grunde" (1 Kor 7:31).

Meget godt ville kunne komme, hvis sagtmodighedens, ydmyghedens og den realistiske selverkendelses ånd fik overtag, hvis vi virkelig kunne blive sønderbrudt og få en "sønderknust, sønderbrudt ånd", fremfor den alt for triumferende, alt for selvsikre, selvøgende og selvsmagende fremtoning, vi alt for ofte fører os frem med i dag, hvis vi kunne blive stille og Herren vor Guds røst trænge igennem den megen larm, fysisk, åndeligt og aktivistisk, vi omgiver os med.

Vi skulle måske ligefrem gøre dette til vor nytårsbøn og med den ønske hinanden et godt, et anderledes nytår.

Kristent Perspektiv udgives af Perspektiv Bibelskole. **Sekretariatet** v. Henning Lytje, Falen 61A, 5000 Odense C, tlf. 74415540. **Ekspedition:** Gerda Jessen Sørensen, Lindevej 56A. 5250 Odense SV, tlf. 66132048. **Redaktion:** Carsten Thomsen (ansv. red), Hvidbjergvej 9, 1th, 2720 Vanløse, e-mail: ctpress@mac.com, tlf. 38 71 25 74, Louis Nielsen, Lungstedløkken 2, 5250 Odense SV, tlf: 65 96 38 37, e-mail: louis.nielsen@mail.dk. Bladet **udgives** 4 gange om året. Det udsendes gratis til studerende på Perspektiv Bibelskole. **Årsabonnement:** 125 kr. **Hjemmeside:** www.kristentperspektiv.dk